

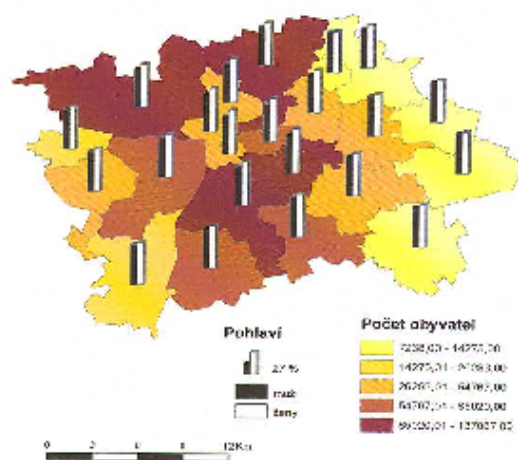
a renovacím některých částí, město je také více zatížené cestovním ruchem a nárůstem komerční výstavby. Autor v analýze rovněž upozorňuje na vzrůstající nebezpečí vzniku upadajících lokalit se zhoršujícím se sociálním statusem a koncentrací městské chudoby [Musil 2006: 312].

5. 2. Dimenze demografická

5.2.1. Struktura obyvatel podle pohlaví a věkových skupin

Hlavní město Praha mělo k SLDB 2001 1 170 tisíc obyvatel, nejpočetnějšími obvody na absolutní počet obyvatel jsou Praha 4, Praha 6, Praha 8 a Praha 10. Dále v početnosti následují obvody Praha 11, Praha 12, Praha 3 a Praha 5. Naopak nejmenší počet obyvatel mají oblasti ve východní části Prahy, tedy Prahy 18 až 22, které byly k hlavnímu městu připojeny v posledním rozšíření území hl. města. Co se hustoty osídlení³² týče, jsou výsledky následující: Praha 2 (12 173 osob na km²) a Praha 3 (11 206 osob/km²) se staly nejlidnatějšími správními obvody, s poloviční hodnotou je následují správní obvody: Praha 1 (6 287 osob/km²) a Praha 10 (5 858 osob/km²). Centrální oblasti Prahy jsou tradičně jako jiná města v přepočtu na plochu nejlidnatější. Naopak nejméně zalidněné jsou okrajové oblasti města, zejména Praha 22 (215 osob/km²), Praha 16 (520 osob/km²) a Praha 19 (546 osob/km²).

Graf 5.2.: Struktura obyvatel správních obvodů hl.města Prahy podle pohlaví³⁴

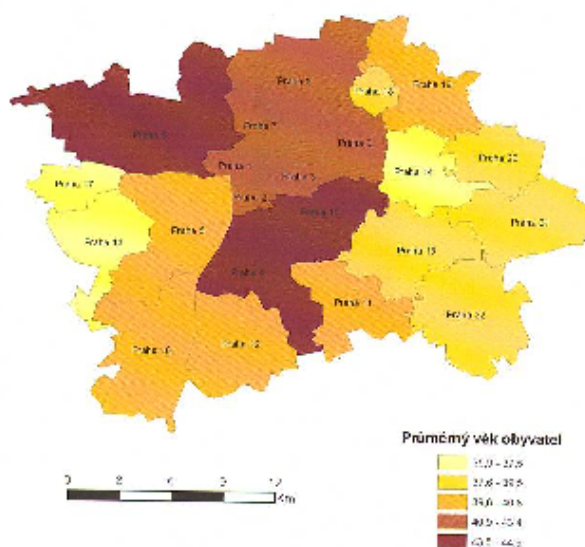
³² Myšleno v počtu osob na kilometr čtvereční.

³⁴ Hodnoty měřného znaku jsou rozděleny do pěti kategorií, kategorie jsou v grafem odlišeny narůstající intenzitou barvy. U každé kategorie je určeno příslušné rozpětí jejich hodnot.

Struktura obyvatelstva podle pohlaví je v rámci Prahy rovnoměrná, ve všech správních obvodech mírně (kolem 4 %) převažují ženy (znázorněno na Grafu 5.1.). Závěr o minimální diferenciaci obyvatelstva podle pohlaví podporují i vypočtené indexy segregace (viz Tabulka 5.1.).

Dalším sledovaným sociodemografickým ukazatelem je věková struktura obyvatelstva. Nejvyšší průměrný věk obyvatelstva mají obvody: Praha 4, Praha 6 a Praha 10. V těchto obvodech Prahy dosahuje průměrný věk obyvatelstva přibližně 44 let. Nižší průměrný věk obyvatelstva je ve východních a západních okrajových obvodech.

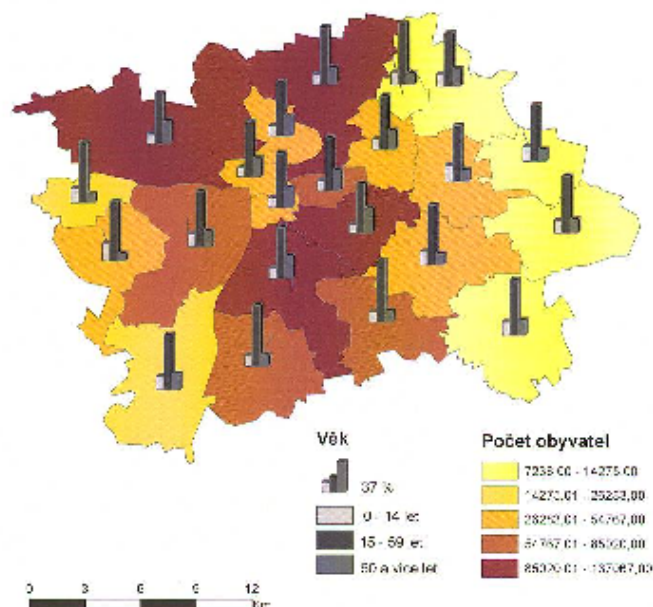
Graf 5.3.: Průměrný věk obyvatel jednotlivých správních obvodů.

Věková struktura obyvatelstva Prahy v jednotlivých obvodech naznačuje, že největší podíl starších obyvatel je v pásu městských obvodů hraničících s oblastí centrálního města - Praha 6, Praha 7, Praha 9, Praha 4 a Praha 10. Tyto oblasti mají oproti jiným také větší počet obyvatel starších 60-ti let než mladších 14 let, proto u nich lze předpokládat další stárnutí populace (u některých je počet obyvatel starších 60-ti let dvojnásobný na počet obyvatel mladších 14 let – k indexu stárí více Graf 5.5.). U centrálních obvodů města je také patrný zvýšený počet starší generace obyvatel na úkor mladší, ale není zas tak výrazný jako u jim přilehlých obvodů. Na nižší úroveň průměrného věku v centrálních oblastech města má vliv i proces gentrifikace, který revitalizací vytváří z centrálních částí atraktivní lokality a přitahuje tak zejména mladé a majetné obyvatele (často domácnosti jednotlivců – trend

„singles“). Na druhou stranu východní a jihozápadní periferní obvody mají věkovou strukturu odlišnou, zejména poměr dětské populace a populace v důchodovém věku je na stejné úrovni, někdy dokonce populace mladší 14-ti let tvoří větší podíl na celkové populaci.

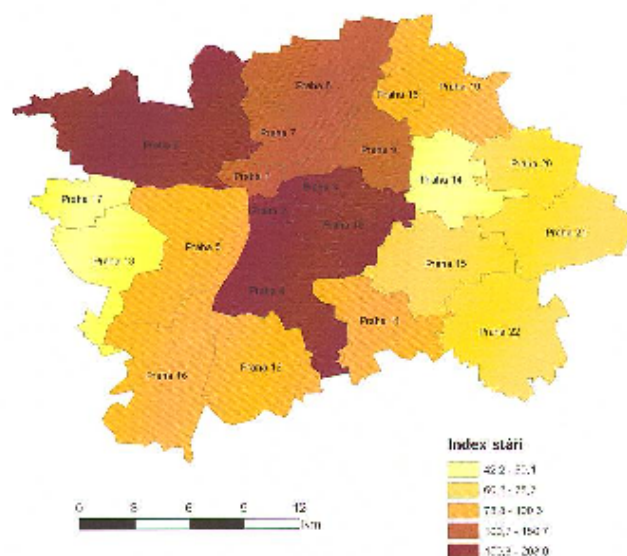
Graf 5.4.: Věková struktura jednotlivých správních obvodů.

Podíl obyvatelstva v ekonomicky aktivním věku je nejvyšší v okrajových obvodech města (kromě Prahy 6). Vliv na nerovnoměrné zastoupení věkové struktury v Praze má zejména proces „vnitroměstské“ suburbanizace v okrajových obvodech Prahy.

Další informace o možnosti budoucího vývoje stárnutí populace jednotlivých správních obvodů nabízí index stáří (viz Graf 5.5.), který udává poměr počtu obyvatel starších 65 let k počtu obyvatel mladších 14 let. Zvýšené riziko stárnutí populace se týká zejména Prahy 6, Prahy 4, Prahy 10, Prahy 3 a Prahy 2, neboť na jedno dítě mladší 14-ti let zde připadají 1,5 až 2 obyvatelé v důchodovém věku. V těchto oblastech je z hlediska typu domácnosti rovněž zvýšený výskyt domácnosti jednotlivců. Nejnižší riziko stárnutí populace je podle sčítání z roku 2001 patrné u správních obvodů Prahy 14, Prahy 17 a Prahy 13.

Graf 5.5.: Index stáří jednotlivých správních obvodů hl. města Prahy (index stáří = $(65+) / (0-14)$ – poměr obyvatel starších 65 let včetně na počet obyvatel do 14 let stáří v %).

Tabulka 5.1.: Vybrané indexy segregace měřené pro ukazatele pohlaví a věku.

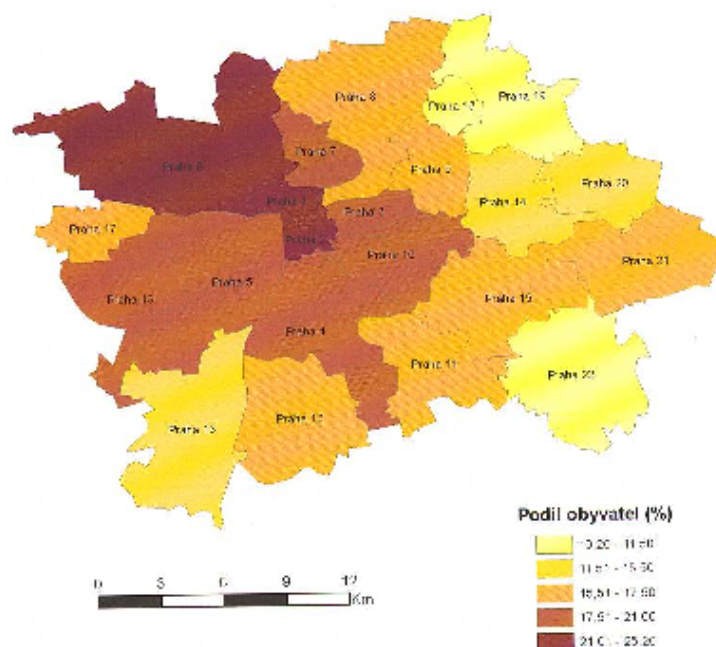
Území	Index	Obyvatelé ve věku 60 a více let	Obyvatelé ve mladší 14 let	Pohlaví
hl. město Praha (územní jednotky výpočtu 22 správních obvodů)	Index různosti	$1,5 \cdot 10^{-7}$	$6,07 \cdot 10^{-8}$	$1,4 \cdot 10^{-17}$
	Index segregace	$2,1 \cdot 10^{-17}$	$7,2 \cdot 10^{-16}$	$1,3 \cdot 10^{-16}$
	Index interakce	0,77	0,86	0,47
	Index izolace	0,23	0,14	0,53

Vypočítané indexy pro ukazatele pohlaví a věku (viz Tabulka 5.1.) naznačují, že nedochází k výrazné segregaci pro žádnou z testovaných skupin, indexy různosti i segregace se limitně blíží nule, tudíž testované skupiny nelze označit za segregované. U ukazatele pohlaví je index interakce i izolace vyrovnány a dosahuje hodnoty 50%, což odpovídá i zobrazení pomocí histogramů ve výše uvedené mapě. U testovaných věkových skupin dosahují indexy izolace nízkých hodnot z hledem k jejich procentuálnímu zastoupení v populaci, přesto z jejich vzájemného porovnání vyplývá, že generace starších 60-ti let je na území Prahy více koncentrovaná (index interakce je nižší a index izolace je vyšší než u obyvatel mladší 14 let).

Druhá charakteristika územní vzdělanostní struktury obyvatelstva poukazuje na oblasti se zvýšeným podílem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva – pro tyto oblasti je stále však dominantní středoškolsky vzdělané obyvatelstvo s maturitou (oblasti jihozápadní Prahy – Praha 4, Praha 5, Praha 10 a Praha 13). Z hlediska vývoje vzdělanostní struktury je patrný trend zvyšování počtu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva u obvodů Prahy 4 (zejména její jižní část) a Prahy 13, 5.

Opačná je situace ve východních částech města Prahy, zde je vzdělanostní struktura výrazně odlišná, zejména v oblastech Prahy 19, Prahy 18 a Prahy 22, kde nejvyššího podílu ve vzdělanostní struktuře dosahují lidé vyučení bez maturity. Procento vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva zde dosahuje nejnižší úrovně.

Graf 5.7.: Podíl obyvatel ve věku 15 a více let s vysokoškolským vzděláním.

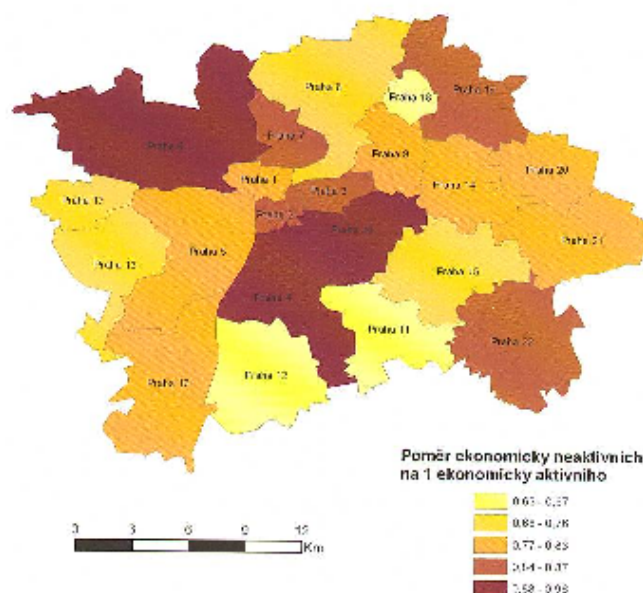
Rozhodujícím faktorem ve změnách vzdělanostní struktury obyvatelstva je zejména nová výstavba, ať už rodinných nebo bytových domů. To je podmíněno zejména faktem, že lidé vyššího sociálního statusu (spojitost s dosaženým stupněm vzdělání a ekonomickou silou) mají více prostředků k získání nového, stále nákladnějšího, bydlení než lidé s nižším sociálním statusem. Nová výstavba je tudíž často doprovázena výrazným nárůstem

5. 3. 2. Struktura obyvatel podle ekonomické aktivity a profese.

Ekonomická aktivita, zejména pak míra nezaměstnanosti a profesní struktura obyvatelstva je dalším z klíčových ukazatelů celkové struktury obyvatelstva území hl. města Prahy. Praha má v rámci státu bezkonkurenční ekonomické postavení a vytváří největší regionální trh práce v České republice, počet zaměstnaných obyvatel tvoří 15% z celostátní zaměstnanosti³⁵.

První graf (Graf 5.8.) zobrazuje rozložení ekonomicky aktivního obyvatelstva. Výsledek je obdobný struktuře obyvatel Prahy podle věku. Nejvyššího podílu ekonomicky neaktivních obyvatel na ekonomicky aktivní je především v oblastech s velkou koncentrací starších obyvatel, tedy Prahy 6, Prahy 10 a Prahy 4.

Graf 5.8.: Počet ekonomicky neaktivních obyvatel na jednoho ekonomicky aktivního obyvatele.

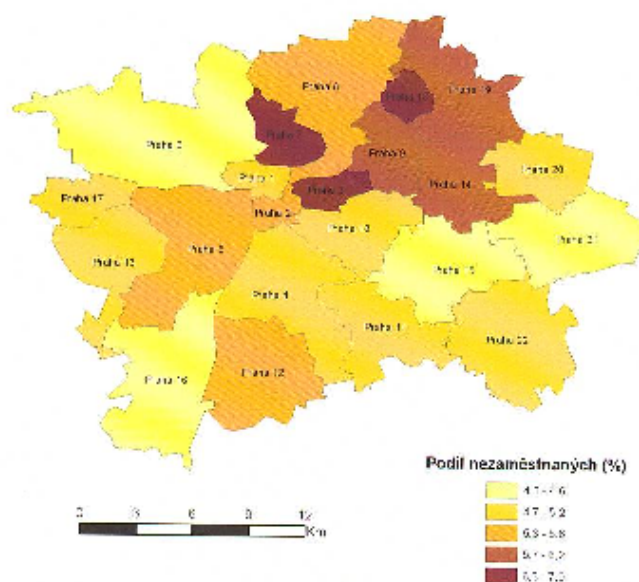
Nezaměstnanost je další z klíčových ukazatelů ekonomické situace oblasti. Koncentrace chudoby ve městech je silně provázána s nezaměstnaností. Hl. město Praha má v rámci České

³⁵ počítáno bez dojíždějících za práci

republiky nejnižší nezaměstnanost, v samotném městě se soustřeďují center velkých českých společností a mezinárodních společností, rovněž i cestovní ruch a na něj vázané služby nabízí místním obyvatelům široké spektrum pracovních příležitostí. Úroveň nezaměstnanosti v rámci území Prahy se pohybuje na podobné úrovni. Pouze severovýchodní oblast vnitřní kompaktní části a vnější část Prahy, především obvody Prahy 18, Prahy 3, méně už pak Prahy 9, Prahy 14 a Prahy 19 dosahují, oproti celku města, zvýšenou míru nezaměstnanosti. Imenovaně oblasti současně vykazují nejnižší procento vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, nejpočetnější vzdělanostní skupinu zde tvoří vyučení středoškoláci bez maturity.

U ostatních správních obvodů Prahy se nezaměstnanost pohybuje přibližně na stejné úrovni kolem 5%. Nejlépe jsou zejména obvody Prahy 6, Prahy 16, Prahy 15 a Prahy 21.

Graf 5.9.: Podíl nezaměstnaných mezi ekonomicky aktivními obyvateli.

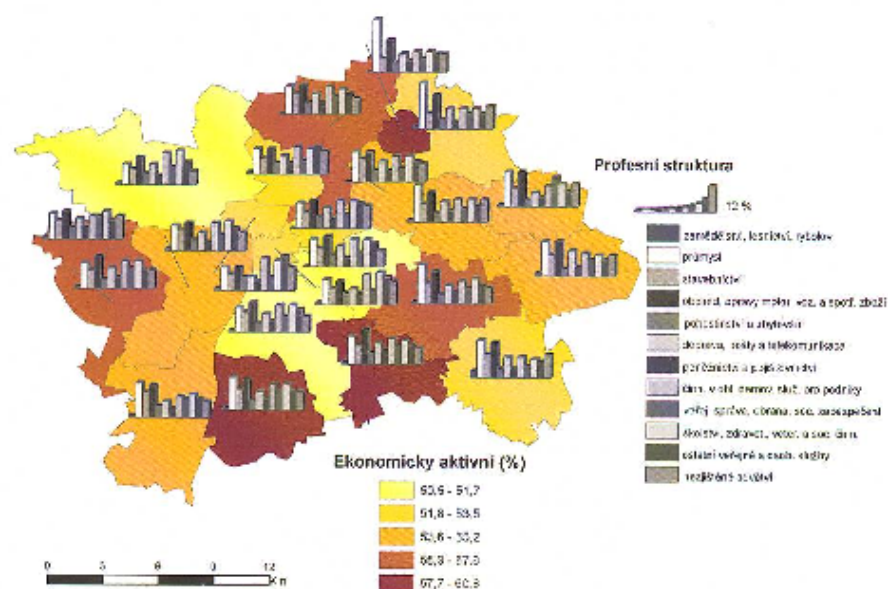
Většina obyvatel hl. města Prahy pracuje v terciérním sektoru. Největší počet Pražanů je zaměstnán jako techničtí, zdravotní, pedagogičtí, vědečtí a odborní duševní pracovníci. Zaměstnaní v těchto odvětvích reprezentují více než polovinu všech zaměstnaných v Praze. Profesionální profil jednotlivých správních obvodů je obdobný, nejčastěji bývá obsazení ekonomických odvětví: průmysl, obchody a opravy, doprava a telekomunikace, školství a zdravotnictví, služby. Minimální objem pracovníků vykazuje primární sektor. Nejméně

zastoupené odvětví je potom zemědělství, ekonomicky aktivní obyvatelstvo v zemědělství v Praze nedosahuje ani jednoho procenta. Oblasti, kde je oproti ostatním částem Prahy více pracujících v zemědělství, jsou Praha 22 a Praha 21, jedná se o tradiční dříve převážně zemědělské oblasti ležící v západní Prahy.

Výraznější odlišnosti od celkového profesního profilu města lze vypočítat ve východních částech Prahy, kde je zvýšený podíl obyvatel pracujících v průmyslu. Zejména na severovýchodě – tj. území Prahy 14, Praha 18 a Praha 19 tvoří pracující v průmyslu největší podíl obyvatel.

V centrálních oblastech města je naopak zvýšený podíl pracujících v odvětví vzdělání a zdravotnictví a veřejných služeb.

Graf 5.10.: Profesní struktura obyvatel.

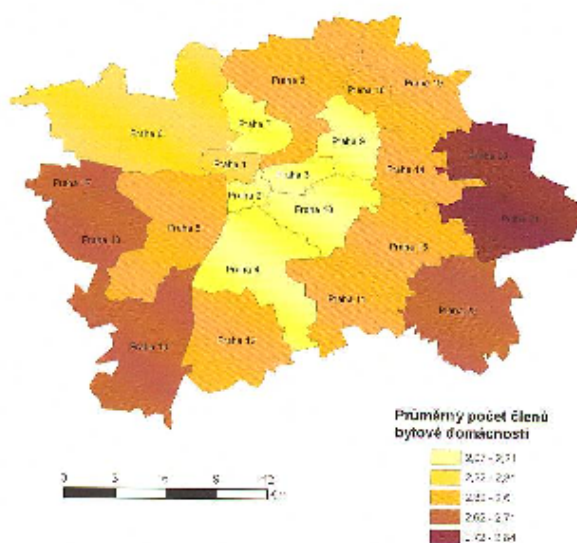

Měřené indexy segregace pro vybrané skupiny naznačují jistou míru koncentrace nezaměstnaných osob (index různosti a segregace dosahuje hladiny 25%), podíl nezaměstnaných osob tak není ve všech správních obvodech stejný. U této skupiny na její procentní zastoupení v populaci dosahuje index interakce velice nízkou hodnotu, což nasvědčuje o možné územní koncentraci této skupiny obyvatel.

5.3.3. Struktura rodinného uspořádání domácností.

Informace o rodinném uspořádání domácností a zejména počtu členů bytových domácností odkazuje na další rozměr prostorové diferenciaci socioekonomických tříd. Toto územní uspořádání je do velké míry ovlivněno několika faktory: typem obytné zástavby (kvalitou, cenou, stářím, velikostí obytných ploch, životním prostředím lokalit), životním cyklem a životním stylem. Průměrný počet členů domácností (zobrazeno na Grafu 5.11.) v Praze naznačuje několik směrů v územní struktuře typu domácností na území hl. města Prahy. Nejnižšího průměrného počtu členů domácností dosahují centrální (historické) části kompaktního města. Průměr v těchto oblastech se pohybuje kolem 2,1 členů domácnosti. Určitý vliv na tento výsledek má zejména typ tamější zástavby – v centru se většinou nacházejí byty menší, starší zástavby, bez vlastních zahrad. Bydlení v centrálních oblastech měst většinou preferují svobodní lidé a starší lidé (původní majitelé). Mnoho bytových objektů v centrální části Prahy bylo přestavěno do kancelářských prostor. Počet členů bytové domácnosti pravidelně narůstá se vzdáleností od centra. Nejvyššího průměrného počtu osob na bytovou domácnost dosahují okrajové části Prahy (zejména východní správní obvody Praha 20, Praha 21, Praha 22 a jihozápadní části Praha 17, Praha 13 a Praha 16).

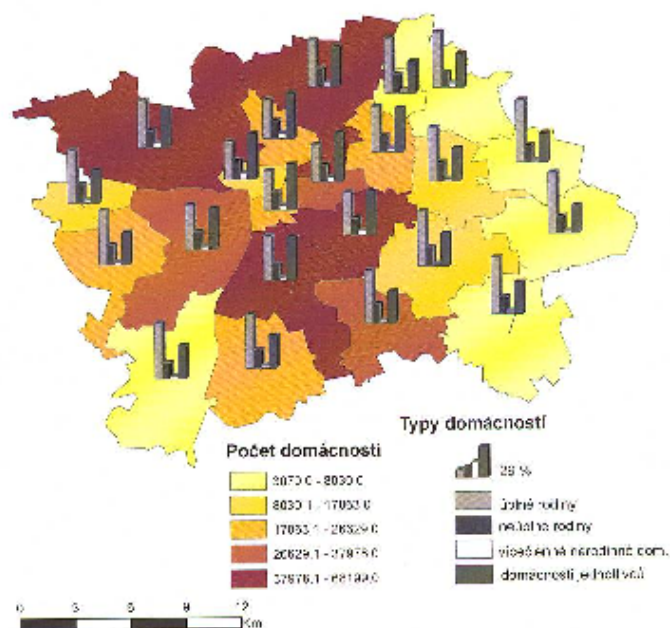
Graf 5.11.: Průměrný počet členů bytové domácnosti.

Tento trend jednak podporuje proces suburbanizace, který se spojen s masivní stavbou rodinných domů v zázemích měst a zároveň také tradičním typem územní zástavby v sídlech původně venkovského charakteru, který se postupným rozpináním města k němu připejily. Okrajové oblasti města charakterem zástavby také více odpovídají potřebám vícečlenných domácností – zejména rodin s dětmi. Umožňují uspokojit vysoké nároky na obytnou plochu bytu spolu se zahradou.

Následující graf (Graf 5.12.) více přibližuje konkrétní rozložení typů domácností. Graf jasně naznačuje skutečnost, že pro centrální oblasti hl. města Prahy jsou typické domácnosti jednotlivců. Na druhou stranu okrajovým oblastem nekompaktní části města dominují domácnosti úplných rodin. Z těchto výsledků lze konstatovat, že oblasti v zázemí Prahy mají z hlediska typu domácností výrazný rodinný charakter, v centrálních oblastech pak dochází ke koncentraci domácností jednotlivců. Nejvýrazněji tuto tendenci ovlivňuje typ zástavby v daných územích a rovněž i nároky na prostor a životní prostředí rodin.

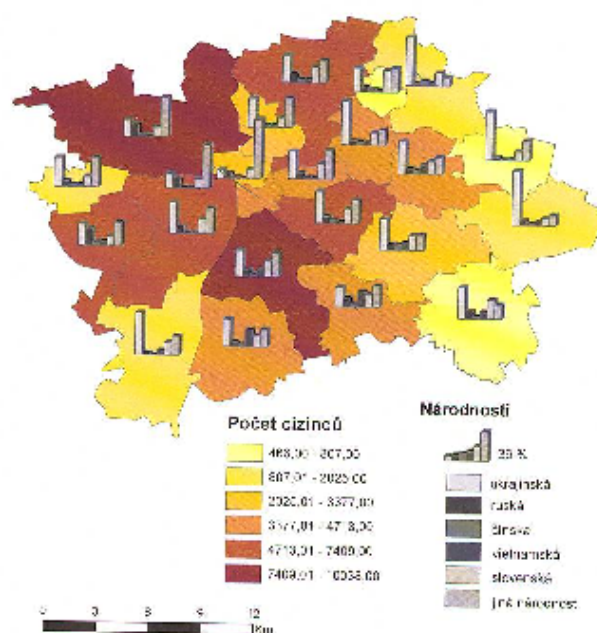
Graf 5.12: Rozložení typů domácností.

5. 3. 4. Národnostní složení domácností.

Z hlediska charakteristiky segregace v evropských městech vyplývá, že právě odlišná etnicita a národnost jsou jedním z hlavních faktorů zapříčínujících segregaci menšin. Na území města Prahy žije pouze 6,9% obyvatel cizí národnosti. Praha tedy na rozdíl od jiných evropských měst jako je na příklad Paříž, Londýn apod. nemá tak vysoký podíl cizinců. Proto se předpokládá nižší úroveň segregace těchto nepříliš početných skupin. Z hlediska České republiky by bylo v rámci zkoumání míry segregace etnicky či národnostně odlišných skupin obyvatel očekávatelné zaměřit se zejména na romskou populaci, jakožto největší minoritu v České republice. Bohužel cenzovní data k této problematice nenabízejí reálné údaje, neboť většina romských obyvatel se během sčítání hlásila pouze k české národnosti. V rámci studia rozmištnění romských komunit existují pouze studie zaměřené na celé území České republiky, pro samotnou Prahu tyto statistiky neexistují.

Graf 5.13.: Počet cizinců na území hl. města Prahy a struktura národnostního zastoupení cizinců žijících na území hl. města Prahy.

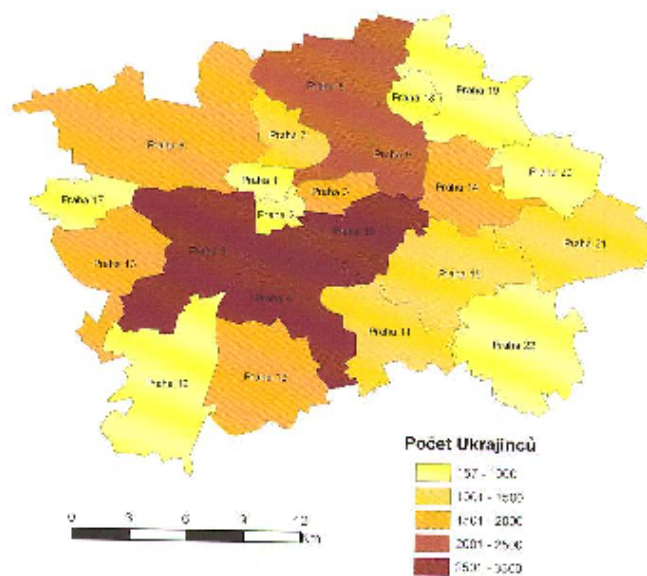

K největší koncentraci cizinců dochází ve správních obvodech Prahy 6 a Prahy 4, nejméně potom cizinci žijí ve východní části Prahy. Podle výsledků struktury národnostního

zastoupení cizinců (Graf 5.13.) žijících v Praze je zřejmé, že v centrálních oblastech města a dále v severozápadní části žijí cizinci původně pocházející z bohatších států – větší skupinu (v těchto oblastech je větší koncentrace cizinců pocházejících ze zemí EU), naopak na cizince příliš nepočítané okrajové oblasti města ve východní a jihozápadní části jsou častěji obývány cizinci přicházejícími z východních zemí (zejména nejpočetnější ukrajinskou menšinu).

Graf 5.14. zobrazuje absolutní počty nejvíce zastoupené skupiny cizinců žijících na území hl. města Prahy – obyvatel ukrajinské národnosti (v grafu jsou s ohledem na nízké počty zobrazeny absolutní hodnoty). Vypočtené indexy (Tab.5.4.) nemaznačují zvýšnou segregaci cizinců žijících v Praze.

Graf 5. 14.: Počet obyvatel ukrajinské národnosti na území hl.města Prahy.

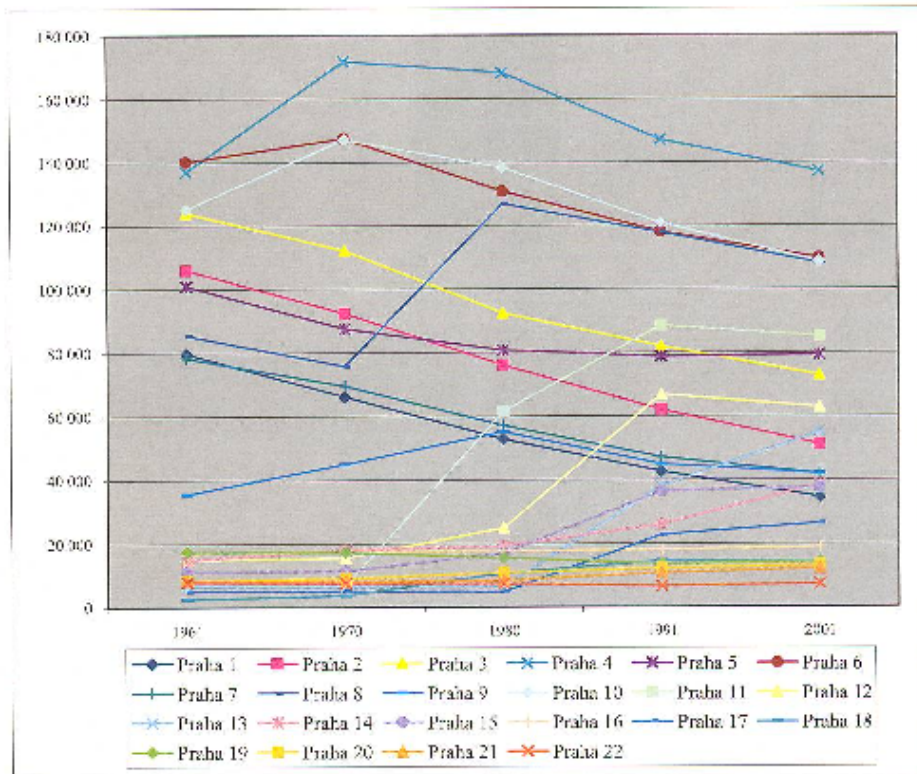
Tabulka 5.4.: Vybrané indexy segregace měřené pro ukazatele národnostní struktury.

Území	Index	Cizinci	EU vs. mimo EU	Ukrajinci
hl. město Praha (územní jednotky výpočtu 22 správních obvodů)	Index různosti	$1,7 * 10^{-18}$	$1,3 * 10^{-17}$	$5,6 * 10^{-18}$
	Index segregace	$1,8 * 10^{-18}$	$2,1 * 10^{-17}$	$5,8 * 10^{-18}$
	Index interakce	0,92	0,06	0,97
	Index izolace	0,08	0,02	0,03

5.3.5. Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých správních obvodech.

Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých správních obvodech odkazuje na několik zásadních trendů ve vývoji pražské populace. První trendem, dlouhodobě výrazným na úrovni správních obvodů, je snižování počtu obyvatel v centrální části kompaktní zástavby (viz Graf 5.15, vývojová přímka pro správní obvod Praha 1, Praha 2, Praha 3 – má dlouhodobě klesající charakter). Centrální části, jak vyplynulo z předcházející analýzy, jsou povětšinou obývány domácnostmi jednotlivců a zároveň za poslední léta dochází k přestavbě dříve obytných ploch na sídla kancelářů a obchodů. Další výrazný a velmi negativní trend vykazují nejstarší pražské sídlištní zástavby - poklesem o více jak 10% obyvatel (viz Graf 5.15, Vývojové přímky správního obvodu Prahy 9). Pro centrální oblasti města a sídlištní komplexy lze očekávat negativní vývoj z hlediska stárnutí populace.

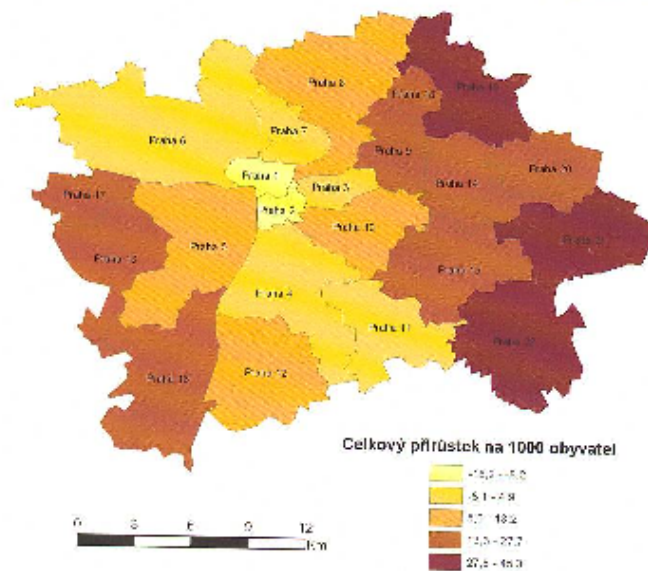
Graf 5.15.: Vývoje počtu obyvatel v jednotlivých správních obvodech.

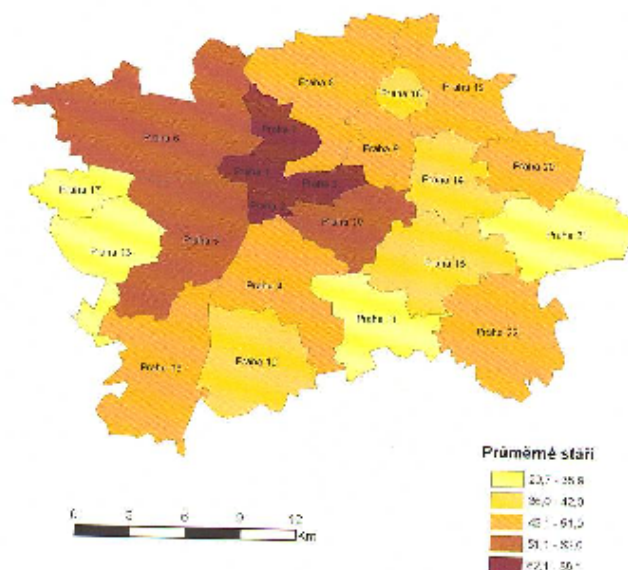
Dalším trendem ve vývoji počtu obyvatel je zvyšování počtu obyvatel v obvodových částech Prahy, zejména pod vlivem procesu vnitroměstské suburbanizace, který s sebou přináší výstavbu rodinných domů a nízkopodlažní zástavby (viz Graf 5.15 vývojové přírůstky pro správní obvody Prahy 17, Prahy 13, Prahy 20, Prahy 21 a Prahy 22).

Výše komentované trendy ve vývoji počtu obyvatel v jednotlivých prostorových pásmech města jasně naznačuje Graf 5.16. Nejvyšší celkový přírůstek obyvatel k roku 2005 je v pásnu okrajové nekompaktní městské zástavby (pás východní části tvořený Prahou 19, Prahou 21 a Prahou 22 a jihozápadní pás Prahy 17, Prahy 13, Prahy 16). Směrem k centrálním oblastem klesají hodnoty o celkovém přírůstku do záporných čísel (oblast Prahy 1 a Prahy 2).

Graf 5.16.: Celkový přírůstek obyvatel správních obvodů mezi lety 2001 a 2005.

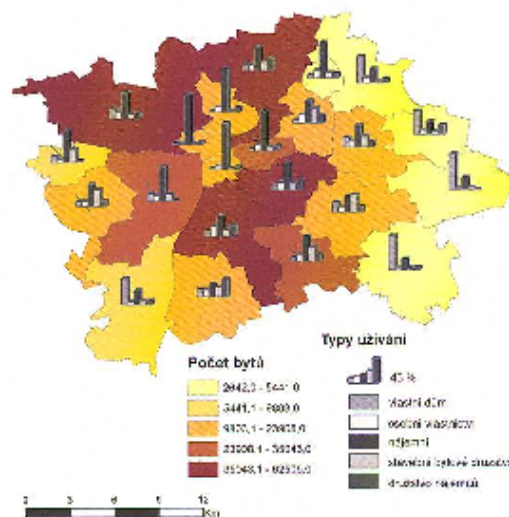
Graf 5.17.: Průměrné stáří domů v jednotlivých správních obvodech hl. města Prahy.

Podle SLD B 2001 je na území hl. města Prahy celkově 551,2 tisíce bytů, což odpovídá 88,2 tisíci domů. Z tohoto celkového počtu je 475,2 tisíce bytů v bytových domech (početem 29,9 tisíce) a 72,1 tisíce bytů v rodinných domech (55,7 tisíce domů). Na byty nejpočetnější jsou oblasti kompaktního města, naopak nejméně bytů se nachází na území správních obvodů připojených k Praze v 70. letech, kde zástavba nevykazuje tak kompaktní charakter, zejména východní pás správních obvodů (viz. Graf 5.18.) Podle Sčítání lidí, domů a bytů v roce 2001 bydlí 84% obyvatel Prahy v bytových domech, 15 % v rodinných domech a 1% v ostatních domech.

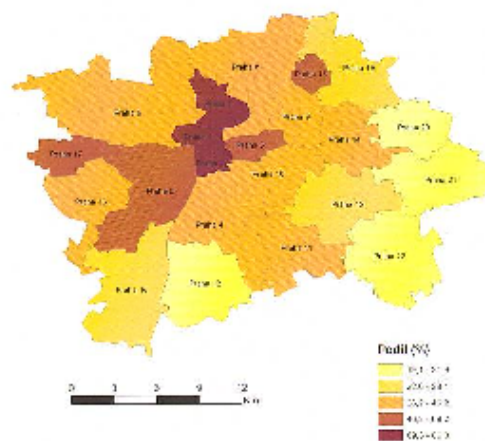
Typologii zástavby odpovídá i struktura bytového fondu podle typu právního vztahu k nemovitosti (Graf 5.18). V centrálních oblastech převládá jednoznačně typ užívání nájemní byty, naopak v okrajových oblastech jsou domy ve vlastnictví. V oblastech se zvýšeným počtem panelových domů je rovněž i zvýšené procento typu užívání v rámci družstva nájemců nebo stavebního bytového družstva.

Graf 5.18.: Struktura bydlení v jednotlivých správních obvodech – struktura bytového fondu podle vlastnictví nemovitosti.

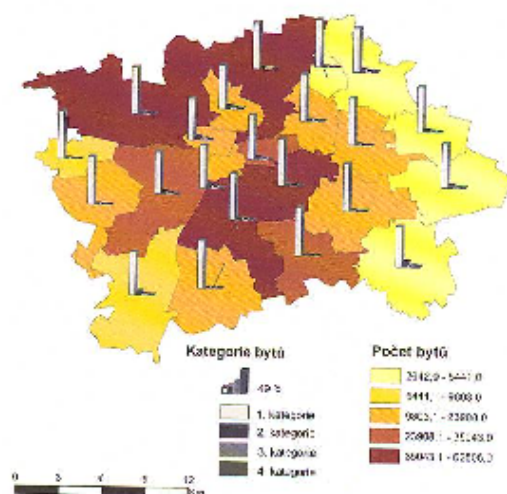
Následující graf (Graf 5.19.) dokladuje, že z celkového počtu bytových jednotek obvodu je nejvyšší podíl nájemních bytů na centrální oblasti města – tedy správní obvody Praha 1, Praha 2 a Praha 7. Podíl trvale obydlených nájemních bytů se snižuje se vzdáleností od centra. V okrajových oblastech s převahou rodinných domů - východní a jižní okrajový pás Prahy – podíl nájemních bytů dosahuje kolem 20%, v centrálních oblastech tvoří podíl nájemních bytů až 80%.

Graf 5.19.: Podíl trvale obydlených nájemních bytů.

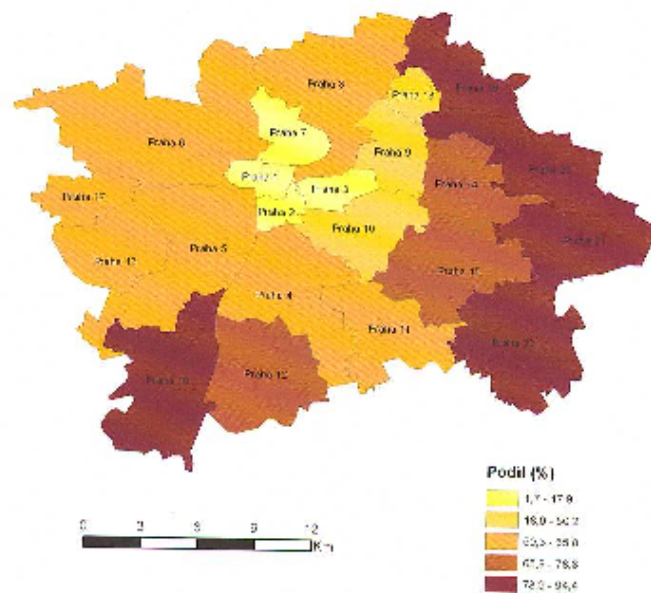
Bytový fond je strukturován i podle bytových kategorií určující kvalitu bytové jednotky. Naprostá většina bytů spadá do bytů první kategorie. Byty druhé kategorie a třetí kategorie se v pražském bytovém fondu objevují minimálně, většinou se pak nacházejí zejména v centrální oblasti města (Praha 1, Praha 2, Praha 7). Jedná se zejména o byty ve starší ještě nerekonstruované zástavbě.

Graf 5.20.: Struktura bydlení v jednotlivých správních obvodech – struktura bytového fondu (kategorie).

Následující dva grafy zobrazují bytovou strukturu Prahy, první graf (Graf 5.21.) znázorňuje místa se zvýšeným podílem rodinných domů, druhý s koncentrací panelových bytů (Graf 5.22.). Podíl rodinných domů v jednotlivých správních obvodech odkazuje na efekt procesu suburbanizace, kdy v zácpní Prahy (východní pás správních obvodů – Praha 19 až Praha 22 a jihozápad Prahy – Praha 16 a Praha 12) je největší podíl rodinných domů – v těchto oblastech je z celkového počtu domů 85% rodinných. Zvýšený podíl rodinných domů v okrajových oblastech vysvětluje jejich původní charakter předměstských sídel, jejichž zástavbu tvořily převážně rodinné domy. Výrazně jiná je potom situace ve vnitřním kompaktním pásu města – kde je podíl rodinných domů nižší než 50% (v centrálních oblastech rodinné domy tvoří ani pětinu zdejších domů). Rozmístění podílu rodinných domů odpovídá i struktuře typů domácností, v oblastech s vyšším podílem rodinných domů jednoznačně tvoří největší podíl domácností úplně rodiny. Zároveň v okrajových správních obvodech Prahy je v posledních letech patrný nejvyšší přírůstek obyvatelstva.

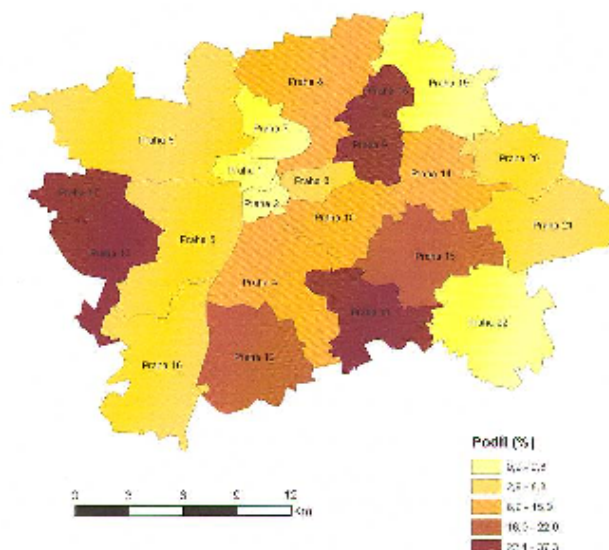
Graf 5.21.: Podíl rodinných domů.

Největší podíl obyvatel města Prahy obývá bytové domy (84 %), to je ovlivněno zejména silným zastoupením sídlištních komplexů v zástavě Prahy. Na sídlištích je v současné době kolem 240 tisíc bytů, 40% z nich bylo vystavěno do roku 1970, 25% mezi roky 1970 a 1980 a necelých 35% sídlištních bytů bylo vybudováno po roce 1980. Počet obyvatel žijících v sídlištních bytech tvoří 550 tisíc osob, tedy přibližně polovina všech obyvatel Prahy. Graf 5.22. znázorňuje oblasti, ve kterých panelové byty tvoří vysoký podíl z celkového počtu bytů. O koncentraci panelových bytů lze hovořit v případě Prahy 18, Prahy 9 (sídliště Prosek), Prahy 17, Prahy 13 (sídliště Stodůlky) a Prahy 11 (sídliště Jižní Město).

Většina bytových sídlištních domů je postavena panelovou technologií (na 200 tisíc bytů), která vykazuje v dlouhodobém horizontu technické a stavební nedostatky (např. nízká tepelná izolace, krátká trvanlivost použitého materiálu).

Graf 5.22.: Podíl panelových bytů.

5. 4. 2. Úroveň vybavenosti domácností

Pro operacionalizaci výše životní úrovně domácností byl vytvořen *Index vybavenosti domácností*⁵⁶. Podle výsledků uvedených v Tabulce 5.5. dosahují nejvyšší životní úrovně obvody Praha 21, Praha 13, Praha 20, Praha 17 a Praha 15. Jedná se převážně o obvody, kde je zároveň i nejvyšší podíl rodinných domů (mimo Prahy 13).

Tabulka 5.5.: Index úrovně vybavenosti domácností jednotlivých správních obvodů.

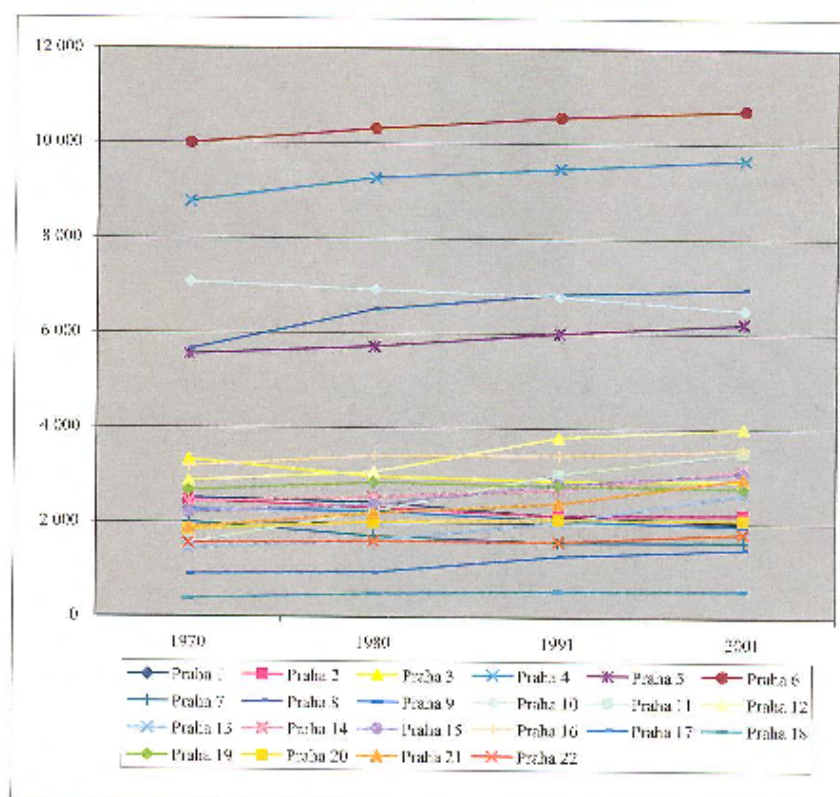
Praha 21	105	Praha 5	90
Praha 13	102	Praha 19	89
Praha 20	101	Praha 1	89
Praha 17	100	Praha 22	87
Praha 15	100	Praha 4	87
Praha 12	98	Praha 8	87
Praha 11	97	Praha 2	84
Praha 16	94	Praha 10	82
Praha 18	91	Praha 9	82
Praha 6	91	Praha 7	80
Praha 14	90	Praha 3	78

⁵⁶ *Index vybavenosti domácností* má rozsah 0 – 300, kdy 300 je maximální dosažitelná úroveň vybavenosti domácností. Je vytvořen součtem skóre, který dosahuje každý správní obvod, pro podíl domácností vlastnících osobní automobil, mobilní i pevnou telefonní linku a osobní počítač s napojením na internet.

5. 4. 3. Vývoj struktury bydlení jednotlivých správních obvodů.

Počet bytů v bytových domech v Praze se pohybuje kolem půl milionu, zatímco bytů v rodinných domech je kolem 77 tisíc. Plány na připravovanou bytovou výstavbu nasvědčují tomu, že v následujících letech se podíl rodinných domů v celkové zástavbě nijak výrazně nezvýší. Celková bytová situace v Praze je ale velmi odlišná od situace v suburbanizačním pásmu, kde je naopak předpoklad růstu rodinných domů výrazný. Růst celkové kvality bydlení v Praze ale dokladuje i počet modernizovaných a rekonstruovaných bytů v posledních letech (od roku 2001 se jedná o přibližně 23 tisíc).

Graf 5.23: Vývoj počtu bytů v jednotlivých správních obvodech.

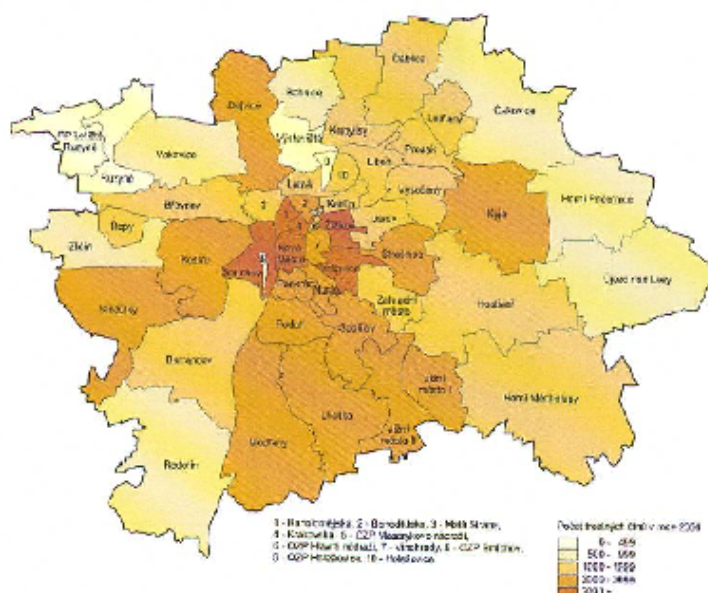
Nejvýraznějším pro budoucí vývoj bytové výstavby v Praze bude rozhodně proces suburbanizace. V posledních letech zejména proces suburbanizace nejvíce utváří soudobou

faktorům: vysoké hustotě zalidnění, městské anonymitě místních obyvatel, zvýšené koncentrace turistů a charakterem historického jádra a sídlištních celků [ÚRM; 2007: 132].

Většina trestných činů je označována za majetkovou kriminalitu (80% trestných činů), současně v hlavním městě začínají nabývat na intenzitě trestné činy páchané organizovanými skupinami (založené často na národnostním nebo etnickém přístupu).

Problematické oblasti jsou zejména v prostředí městské veřejné dopravy, které představují tradičně nejvyšší hrozbu pro kapsní krádeže. Dále pocit bezpečnosti v prostředcích veřejné dopravy a jejich okolí snižuje koncentraci osob bez trvalého přístřešku u stanic metra. Praha je jako jedno z hlavních měst Evropy je vystavováno rovněž i hrozbě terorismu. Opatření vztahující se k obraně proti této hrozbě jsou cílena především na exponovaná místa a významné místní úřady. Organizovaný zločin se v Praze vyskytuje především na úrovni korupce, obchodu s drogami, prostitucí, obchodem s lidmi, nelegální migrací apod.

Graf 5.24.: Počet trestních činů za rok 2006 v hlavním městě Praha.

Zdroj: Policie ČR, ÚMR, 2007

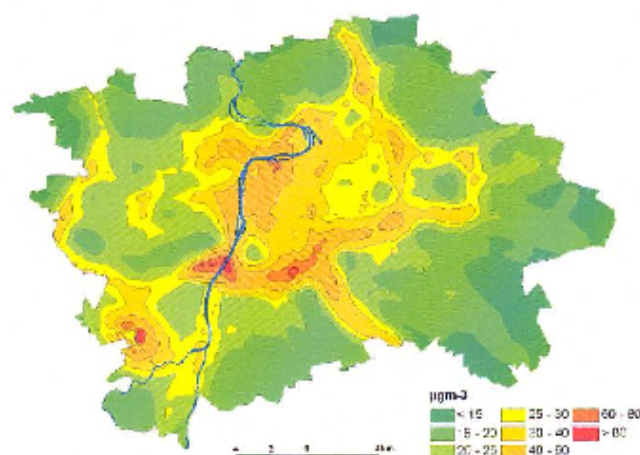
Koncentrace počtu trestných činů (Graf 5.24.) naznačuje, že nejvíce exponovanými místy kriminality jsou zejména centrální oblasti, kde dochází k soustředění zahraničních turistů

domácnosti Prahy 3, většinou zastupující „spořičí typ rodiny v mírné tísní“, byly neúnosné zejména náklady na bydlení [Flek 2003].

5.5.4. Kvalita životního prostředí

Stejně jako u kriminality je Praha, co se týče životního prostředí, jedno z nejvíce zatížených měst České republiky. Nejvýznamnějším zdrojem znečištění ovzduší je v současné době automobilová doprava. Z celoročního měření znečištění pražského ovzduší vychází, že 50% obyvatel Prahy žije v prostředí 3. a 4. třídy kvality ovzduší. Jedním z účinných nástrojů pro snížení znečištění je zejména výsadba a rozšiřování ploch zeleně. Ukázkou zvýšených koncentrací NO_2 na území hlavního města zobrazuje Graf 5.25. Nadlimítní koncentrace znečištění jsou patrné v centrálních oblastech města a u dopravních uzlů. Dalším faktorem, ovlivňujícím kvalitu životního prostředí, je hluk. Stejně jako u znečištění je jeho hlavním zdrojem doprava (pozemní a letecká). V roce 1994 přesáhl podíl obyvatel vystavených nadměrnému hluku polovinu [Modelové hodnocení kvality ovzduší na území hl. m. Prahy 2007]. Stávající situaci negativně umocňuje pro město čím dál více zátěžová každodenní dojíždka z periferních oblastí do centra (negativní dopad suburbanizace).

Graf 5.25.: Průměrné roční koncentrace NO_2 .

Zdroj: ATEM, 2007

struktury obyvatelstva, žijí na Praze 1 především lidé s vyšším vzděláním (pražský nadprůměrný počet VŠ vzdělaných) a většinu tvoří domácnosti jednotlivců. Pro Prahu 1 je stejně jako pro většinu centrálních částí charakteristické stárnutí obyvatel (vysoký průměrný věk obyvatel, odchod mladých obyvatel do zázemí města). Praha 1 leží v centrální části města, proto je tento obvod velmi zatížen každodenní dojížděnkou obyvatel do zaměstnání a škol (dojíždějící trojnásobně převyšují počet obyvatel), což vytváří vysoké nároky na dobrou dopravní obslužnost a radikálně snižuje kvalitu životního prostředí. Praha 1 je pro své historické památky rovněž velmi zatížená cestovním ruchem, což podmiňuje i zvýšenou míru pouliční kriminality. Rizikovými oblastmi Prahy 1 jsou zejména oblasti v okolí stanice Metra Národní třída a Hlavní nádraží (v současné době dochází k rozsáhlé revitalizaci). Praha 1 má velmi kvalitní strukturu občanské vybavenosti (centrum mnoha kulturních a vzdělávacích zařízení).

polovinu) a stárnutí populace (vysoký průměrný věk obyvatel). Obyvatelstvo dosahuje úrovně vzdělání nad celoměstským průměrem. Jsou zde v nadprůměrné míře rovněž zastoupeny domácnosti jednotlivců. Oblast je formována zejména tlakem komerční sféry na využití každého zastavěného metru, což jde proti zájmům místních obyvatel o zkvalitnění bytového fondu a veřejného prostranství. Záležitostí je pro oblast zejména doprava, která překračuje optimální únosnost území (kritická lokalita např.: I.I.Pavlova) – překračování hluku a exhalací. Další slabou stránkou jsou časté projevy vandalizmu a kumulace sociálních problémů ve vybraných lokalitách (zejména Karlovo náměstí). Negativní kvalitu životního prostředí jistou měrou vyvažují městské parky (Vyšehradské sady).

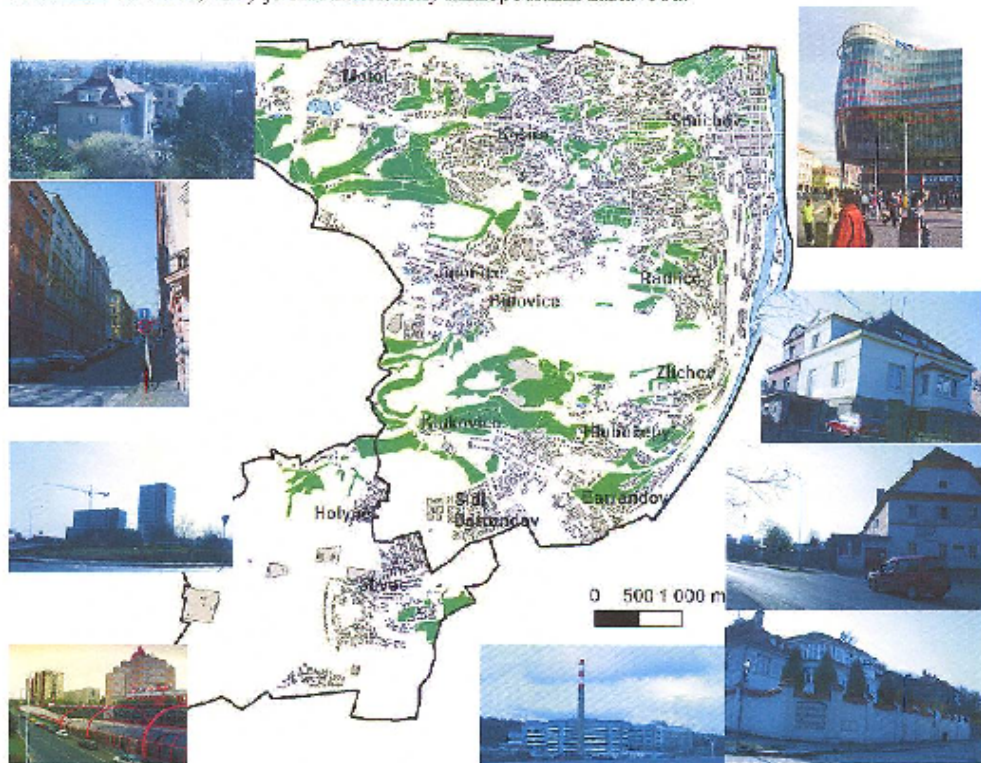
se kumulují u významných dopravních spojnic (Seifertova, Koněvova). Charakteristickým rysem území je zvýšený výskyt brownfields. Demografický potenciál obyvatelstva je velmi nízký, dlouhodobě klesá počet místních obyvatel, vzdělanostní potenciál je podprůměrný a z profesní struktury jsou nadprůměrně zastoupeny dělnické profese, narůstá také podíl obyvatel v důchodovém věku. Z hlediska budoucího vývoje lze predikovat zvyšování rozdílů mezi chudými a ekonomicky silnými skupinami obyvatel doprovázené vznikem sociálního napětí. Vyšší koncentrace sociálně slabého obyvatelstva je v oblasti Havlíčkovo náměstí, naopak sociálně silné domácnosti jsou v oblastech Na Krejčířku. Oblast Prahy 3 je charakteristická výrazně sníženou bezpečností v důsledku návaznosti na centrální část, vlivem existence relativně silné skupiny sociálně neintegrováného obyvatelstva, vysokého podílu přechodně bydlicího obyvatelstva a výskytu prázdných nevyužitých ploch (zejména dolní Žižkov).

místních obyvatel se začaly snižovat. Z hlediska zástavby v obvodu převažují stavby nízkopodlažních rodinných domů (60%), oblasti jsou kromě několika velkých obslužných center charakteristické monofunkčním charakterem zástavby. Tyto oblasti vybudované na kopcovitém terénu pravého břehu Vltavy patří k jedním z atraktivních lokalit v Praze – Podolí, Braník, Hodkovičky. V oblasti se dále nachází množství vysokopodlažních panelových sídlišť (sídlíště Pankrác, sídlíště Novodvorská, sídlíště Spořilov, sídlíště Krč). Praha 4 je ve své jižní části bohatá na městskou zeleň, zejména se jedná o rozsáhlý Kunratický les. Praha 4 je podobně jako centrální obvody negativně ovlivněna dopravou, velkou překážkou vytvářejí dopravní tepny (Barrandovský most), které pro jednotlivé čtvrtě tvoří prostorové bariéry v napojení na ostatní části, a také způsobuje nadměrnou zátěž pro kvalitu ovzduší.

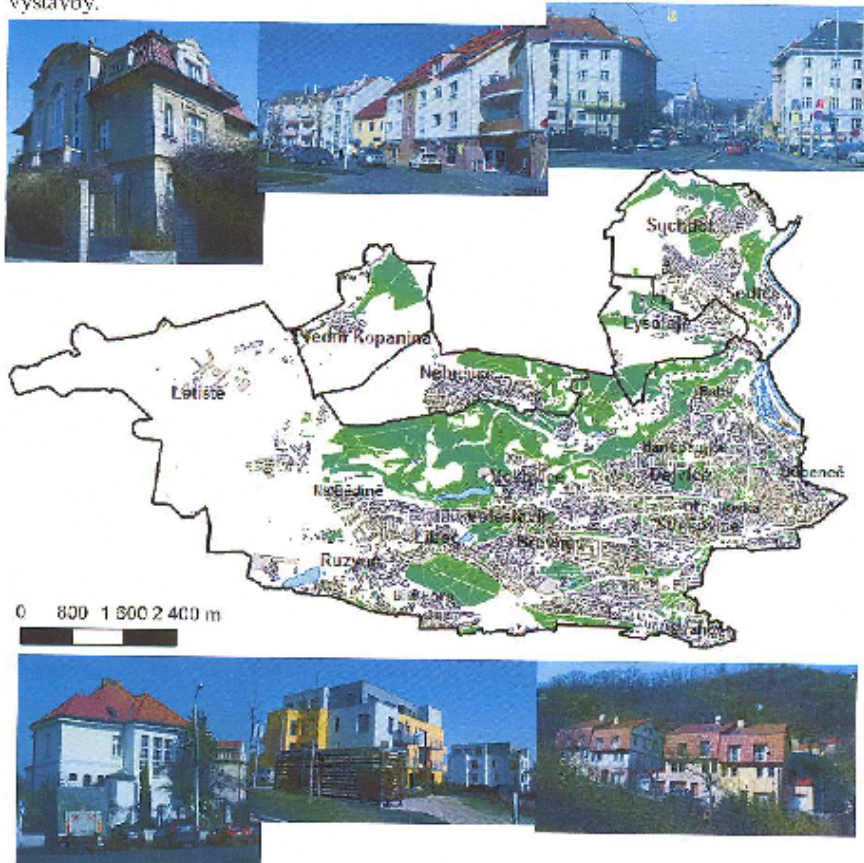

dělnická lokalita, tvoří povětšinou zástavba bloků činžovních domů. V některých částech dochází ke koncentraci sociálně patologických jevů (křižovatka obchodních center Anděl, Smíchovské nádraží – plánována revitalizace nádražních ploch, části Přešenské ulice). Oblast s ohledem na svou narůstající tranzitivní funkci je velmi zatížena znečišťováním ovzduší - dopravou. Další čtvrti jsou Košíře, většina zástavby byla vybudována před druhou světovou válkou – vícepatrové činžovní domy, ve svazích umístěné vily s historickými zahradami (v současné době umístěno několik velvyslanectví), místy se objevují ojedinělé panelové domy. Košíře mají rovněž tranzitivní charakter, je zde dobrá veřejná vybavenost a plochy zeleně. Motol - v 60. letech zde byla vybudována nemocnice, dnes má tato rozsáhlá stavba celorepublikový význam. Radlice plní obytnou (převaha rodinných domů a městských činžovních domů) a tranzitivní funkci. Jinonice jsou především vilovou čtvrtí (mj. i areál UK). Barrandov má rovněž jako celá Praha 5 tranzitivní charakter, typologií se rozděluje na starý Barrandov – luxusní lokalitu původně vybudovanou jako malé zahradní město (Barrandovské terasy – v 30. a 40. letech velký společenský význam) a na nový Barrandov – rozsáhlé panelové sídliště (zlepšení úrovně vybudováním nového tramvajového pásu). Na jihu Prahy 4 se nachází Sliveneč, který je charakteristický nízkopodlažní zástavbou.

podílu zeleně (oblasti Divoká Šárka, Džbán, zahrady u domů). Typologii výstavby tvoří většinou rozvolněná zástavba rodinných domů s prvky zeleně s minimálním podílem panelových domů. Negativní demografickým trendem, který je pro Prahu 6 typický, je stárnutí místní populace.

Větší čtvrti Prahy 6 jsou Dejvice, jde o relativně luxusní rezidenční čtvrť – vily velmi silných ekonomických tříd obyvatel, rezidence velvyslanectví (zejména Hanspaulka), v současnosti čtvrť dominuje areál vysoké školy. Kvalitu životního prostředí zde narušuje rušná Evropská třída. Typologií zástavby jsou Dejvicím podobné Střešovice. Smíšená zástavba rodinných a panelových domů je typičtější pro lokalitu Vokovice a Veleslavína (sídlště Červený vrch), v obou těchto oblastech jsou výhledově plánovány nové obytné plochy. Další částí je oblast původní obce Břevnov, během výstavby sídlště a dopravního tahu v 20. století došlo v této lokalitě k výraznému narušení místní zástavby. Další částí je Suchbát, tato oblast je charakteristická starším typem zástavby nízkopodlažních rodinných domů s dostatkem ploch zeleně. V posledních letech se rozrůstá nová výstavba rodinných domů v zázemí původní výstavby.

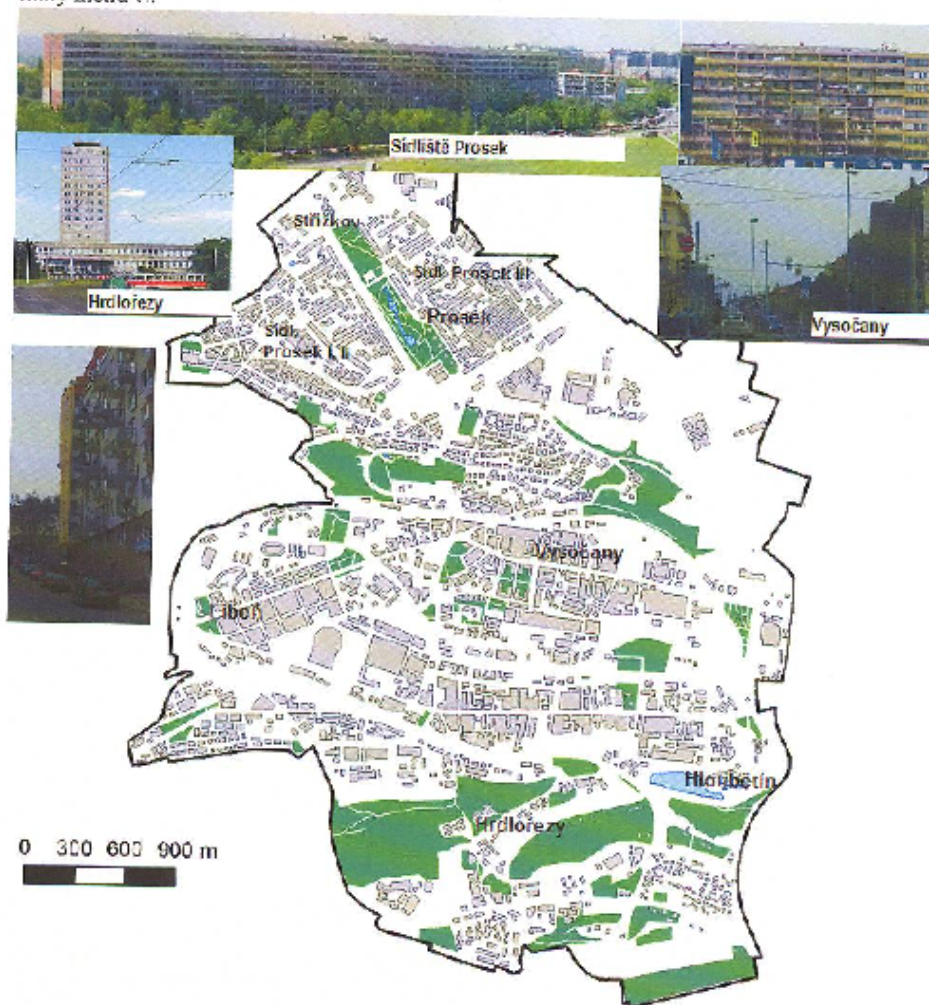
o jednu z kvalitních lokalit – převládá zde rozvolněná zástavba nízkopodlažních rodinných domů s vlastní zahradou (Troja) nebo bloková výstavba činžovních domů (Holešovice). Oblast Holešovic, původně významné průmyslové předměstí Prahy, vytváří v dnešní době významný rozvojový potenciál, především revitalizací a přestavbou brownfields (oblasti starých doků a skládů). V těchto oblastech se nacházejí velké možnosti pro výstavbu bytových a polyfunkčních domů (Holešovice – Bubny). V posledních letech došlo k výstavbě několika administrativních komplexů (River city, Arena pivovar Holešovice, Lighthouse Vltava towers). Holešovické nádraží tvoří jeden z významných dopravních uzlů mezinárodní železniční sítě v Praze, v jeho okolí však dochází ke koncentraci sociálně patologických jevů – bezdomovectví.

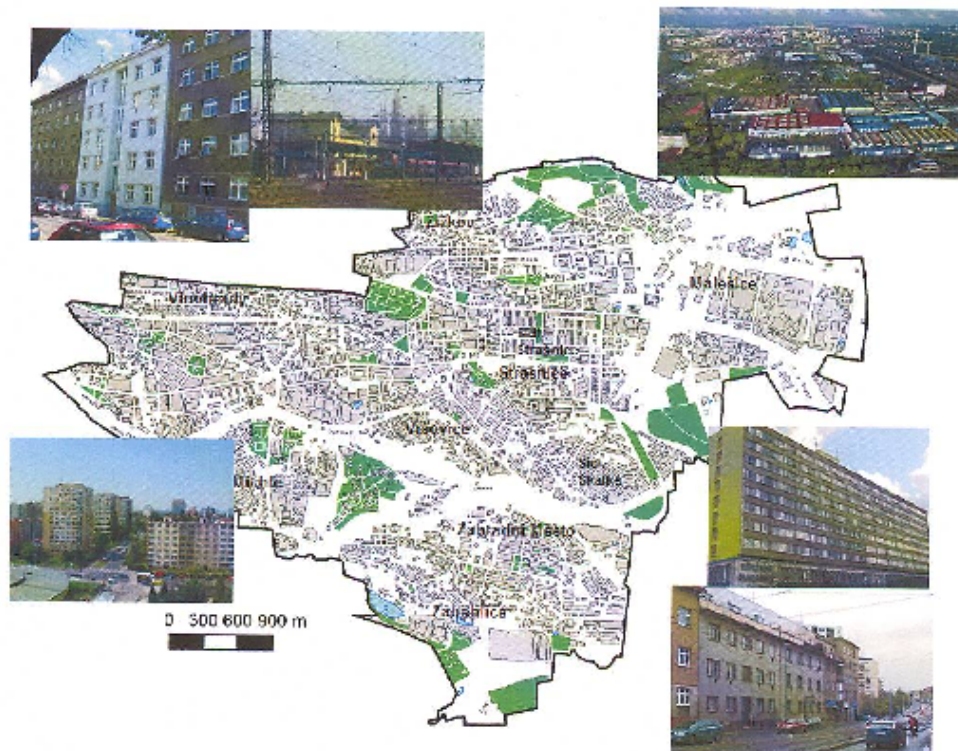
8 tvoří několik charakterově odlišných částí. Jednou z nich je Libeň, její zástavba je většinou tvořena jen několikapatrovými cihlovými domy, v posledních letech se zde začaly objevovat i moderní stavby, tato oblast má vysoký rozvojový potenciál. Další oblastí je Karlín, jehož charakter (spolu s oblastí Palmovky) v posledních letech nejvíce ovlivnily rozsáhlé devastující povodně. Karlín byl tradičně oblastí s řadou závodů a levnějších obytných domů. V 60. letech zde vystavěno panelové sídliště (jedno z prvních na území Prahy). V roce 2006 byla dokončena dostavba protipovodňové ochrany, v posledních letech prochází Karlín intenzivní výstavbou, jedná se zejména o oblasti u Rohanského nábřeží, kde dochází k přestavbám původních starých továrenských objektů (rozvoj oblasti má charakter procesu gentrifkace). Další oblasti tvoří Kobylisy, které jsou tvořeny zejména panelovým sídlištěm (koncipovaným pro přibližně 10 tisíc obyč.) a částí rodinných domů. Rozsáhlé sídliště bylo v 70. letech na území Prahy 8 postaveno v jižní části Bohnic a v Ďáblicích. Na území Prahy 8 se nacházejí oblasti sociálního napětí, jsou jimi především zóny kolem stanic metra Florenc a Palmovka, kde dochází k zvýšenému výskytu sociálně patologických jevů.

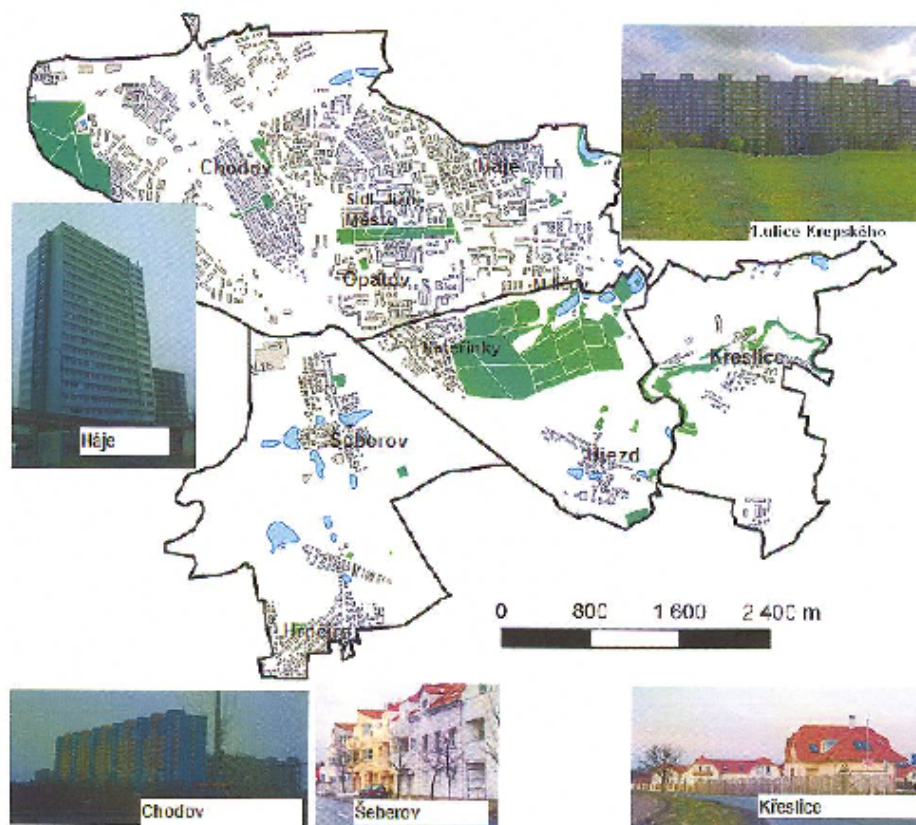
výstavbu 11 tisíc nových bytových jednotek pro 33 tisíc obyvatel. V průběhu byla stavba rozšířena o další části na západě, východě a severovýchodě. Uprostřed sídliště byl vybudován Park Přátelství s umělým vodním tokem. Městská část Vysočany je charakteristická středněpodlažní blokovou zástavbou (východní část), velkou plochu zde zabírají drážní objekty, komplexy komerčního zaměření a průmyslová oblast (podél ulic Kolbenova a Poděbradská). Hrdlořezy jsou na rozhraní od dvou předchozích oblastí (typické roztroušenou zástavbou rodinných domů v zeleni, je zde minimum středněpodlažních budov). V posledním roce byla posílena doprava obyvatel Prahy 9 při náročné každodenní dojízdce prodloužením linky metra C.

domácnosti jednotlivců, v oblasti žije vysoké procento obyvatel s vysokoškolským vzděláním. Typem zástavby převažují rodinné domy, v minulém století zde bylo vybudováno i několik sídlišť. Část obvodu zaplňují Vršovice, původně malá příměstská vesnička, v současné době velký podíl území zabírají drážní plochy a koridory tratí. Většina domů je vystavěna v blocích a má středněpodlažní charakter (téměř výhradně obytná funkce). V oblasti je dostatek obchodních komplexů, na druhou stranu zde absentují veřejné prostory a plochy zeleně. Královské Vinohrady, které částečně patří Praze 10, zahrnují především vilovou zástavbu a značný díl pozemků zaujímá Vinohradská nemocnice a Vinohradský hřbitov. V Záběhlicích bylo v 60. letech vystavěno rozsáhlé sídliště Zahradní Město. Další oblasti jsou Strašnice, které jsou charakteristické oblastmi vilové zástavby a vysokopodlažní zástavbou (sídlíště Skalka) charakteristickou nedostatkem veřejných prostranství a občanské vybavenosti. V posledních letech se v lokalitě staví především nízké až středněpodlažní domy. Území pokrývají drážní plochy, skladové a výrobní haly, právě oblast žižkovského nákladového nádraží je plánována pro revitalizaci a následný územní rozvoj. Oblast Malešic je čisté monofunkční oblasti s minimálním podílem bydlení (pouze bloková zástavba – většina na sídlišti Malešice), území zahrnuje velké areály průmyslových závodů, hal, skladů.

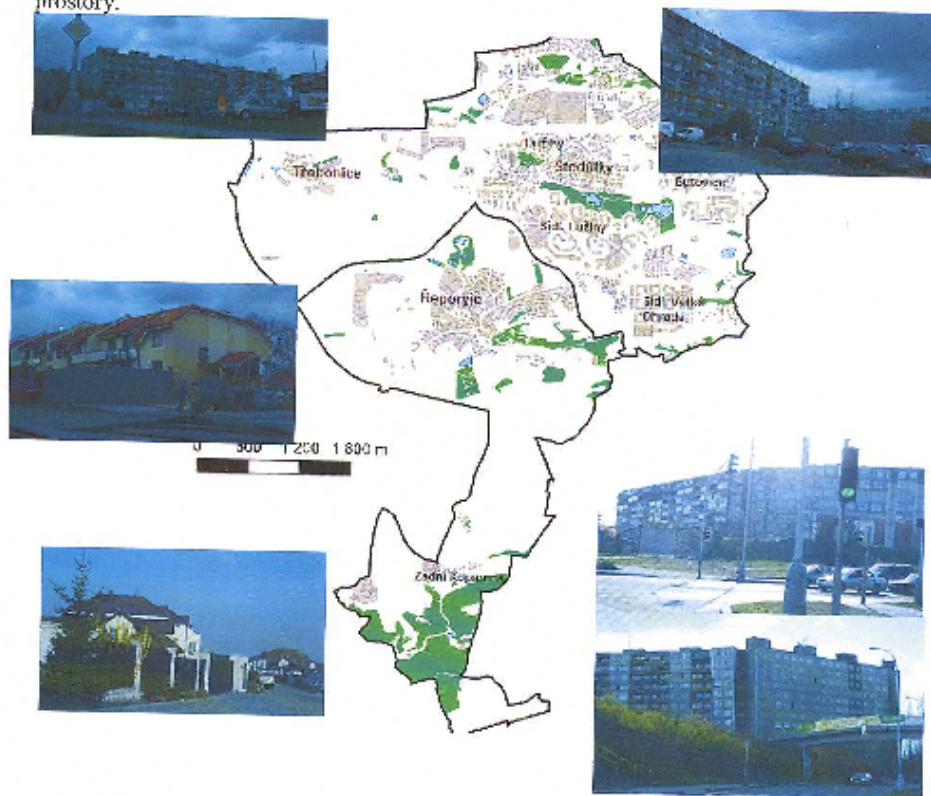
obchodní centra a novými menšími obytnými soubory. Mezi nové obytné celky patří například sídliště Kulatý Chodovec při chodovsko-záběhlické hranici nebo obytný celek Křtiny v Milíčově. Místní obchodní centra s přehledem reprezentuje hlavně gigantické Centrum Chodov u stejnojmenné stanice metra. V těsném sousedství obchodního centra a dálnice D1 se nachází rozsáhlé moderní administrativní centrum The Park, kde sídlí známé firmy jako Sony, IBM, DHL, GE nebo Dell. Do území Prahy 11 spadají i dvě původní sídla - Šeberov a Hručiče, ta nejsou prozatím vzájemně propojená zastavbou, ale při dosavadním tempu výstavby rodinných domů k tomu brzy s velkou pravděpodobností dojde. Počet obyvatel Šeberova a Újezdu se prudce zvýšil v posledních letech, vlivem bouřlivé výstavby nových domů, typických pro aglomeraci a okrajové části metropole. Vlivem suburbanizace je zasažena i obec Křeslice, kde při původní obci došlo k vytvoření satelitního městečka.

počátku 90. let došlo k zastavení hromadné panelové výstavby. Území Kamýku zahrnuje především celé sídliště Lhočka (velké sídliště postavené v 70. a 80. letech), sídliště Líbuš (menší z 80. let) a dále část sídliště Modřany a několik malých vilových oblastí. Oblast měla původně venkovský charakter, v 19. století prodělává proměnu z venkovské vsi na pražskou předměstskou oblast spolu se zvětšením své velikosti, zlepšení občanské vybavenosti. Z celkového počtu bytů se jich 74% nachází v panelové zástavbě a 26% v ostatní (zejména cihlové) zástavbě. Zhruba 83% obyvatel Prahy 12 žije v panelových domech s byty ve státním, družstevním, podnikovém a soukromém vlastnictví. V posledních letech se severně od Točné připravuje rozsáhlá stavba Komofánského tunelu, jedné ze staveb Pražského okruhu.

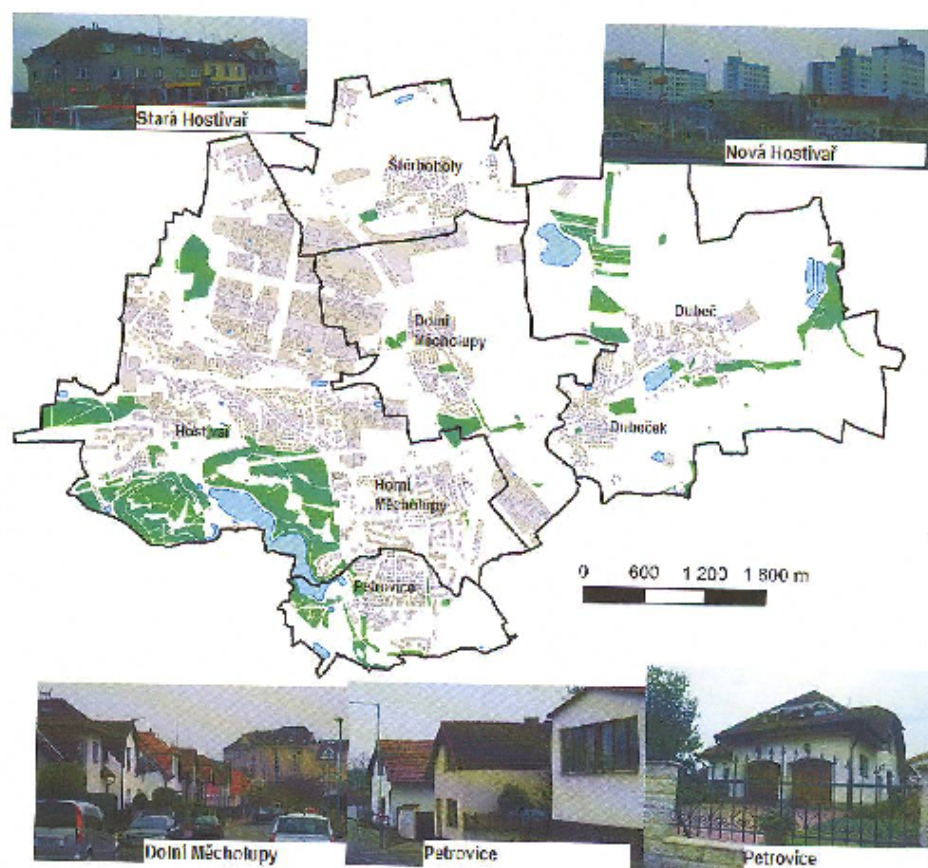
Stodůlky. Stavba sídliště byla zahájena v roce 1987. Začínalo se souborem Stodůlky (pro 7 650 lidí), dále následovaly soubory Lužiny (pro 26 tis. lidí, panelové domy jsou uspořádány do rondelů), Velká Ohrada (pro 13 tis. lidí, čtvercová zástavba a pravoúhle koncipovaná síť ulic) a Nové Butovice (pro 25 tis. lidí). Po roce 1989 se výstavba rozestavěných sídlištních celků pozastavila a stavba byla zakonzervována, ale vzhledem k tomu, že panelové domy byly již z velké části dostavěny, bylo rozhodnuto sídliště dokončit. Nové Butovice jsou tak jedním z posledních českých panelových sídlišť, dokončených až v 1. polovině 90. let. Sídlištní komplexy jsou charakteristické minimální veřejnou vybaveností. Zbytek Nových Butovic je dokončován již kvalitnějšími, zděnými domy. Výstavba pokračuje i v současnosti a proto dnes patří Stodůlky mezi nejvíce přirůstající městské části s velmi mladým obyvatelstvem. Na počátku 21. století zaznamenaly Nové Butovice významnou změnu; vzniklo zde např. obchodní centrum Galerie Butovice a začaly se budovat nové kancelářské objekty na okraji sídliště. U obce Třebonice vznikají rozsáhlá obchodní centra. Ve Stodůlkách začíná výstavba jednoho ze současných velkých urbanistických projektů - „Západní město“, na jeho ploše by mělo vzniknout 10 tisíc nových bytových jednotek, veřejná prostranství a administrativní prostory.

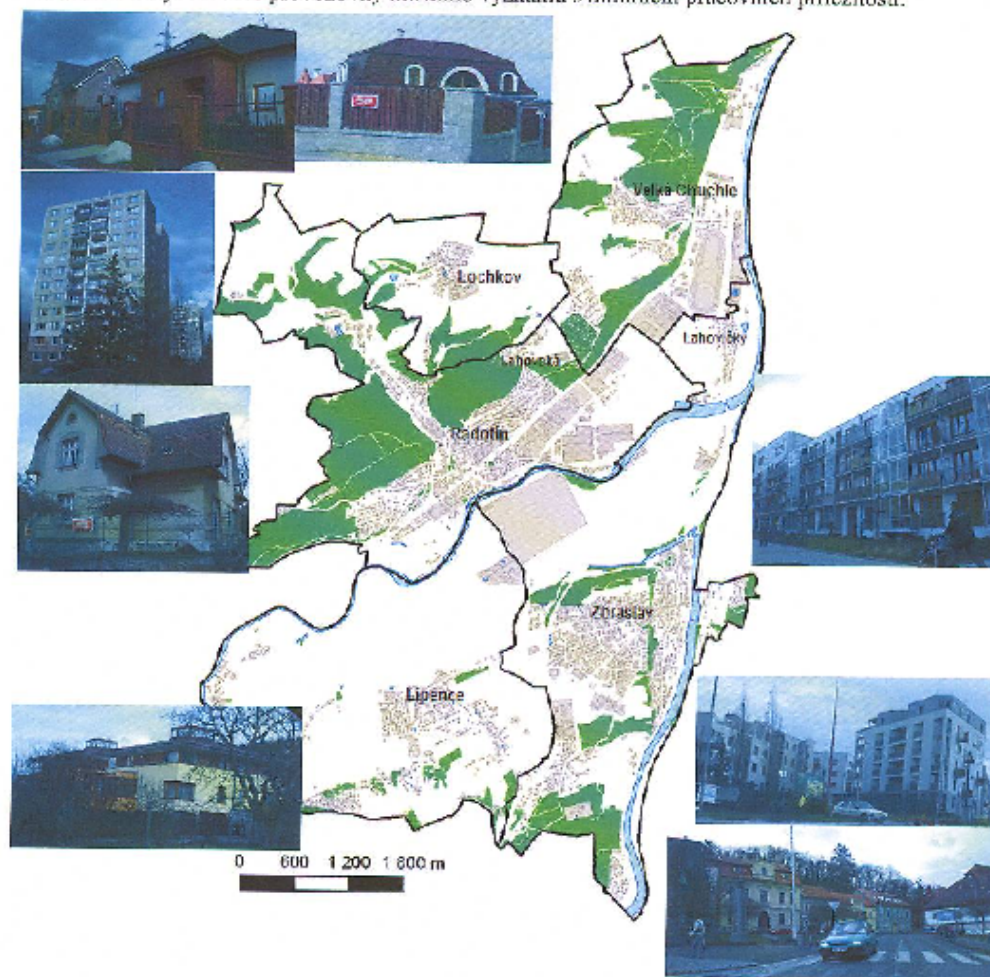
kvalitou fyzického prostředí sídliště. V posledních letech bylo v oblasti vystavěno mnoho obchodních center, které byly do té doby poddimenzované, mezi obytnou a obchodní částí leží dopravní spoj, který vytváří bariéru v území. Hloubětín má rovněž převahu obytných zón (starší sídliště Hloubětín a Lichovce z 70. a 80. let). Nachází se zde i starší vilové čtvrtě. Rozsáhlou část území Prahy 14 spadá pod obec Kyje a dále přilehlá území předměstského charakteru s vilovou zástavbou včetně části Hutč. Staré Kyje se vyznačují typickou zástavbou vesnického stylu, s čímž souvisejí obtížnosti pro rozvoj infrastruktury moderního hustě zalidněného města. Vilové čtvrti pak představují klasičku oblast předměstského bydlení s vnořenou novou zástavbou i panelového typu, na Hutích pak s obytnými domy městského typu. Kyje představují také hlavní koncentraci průmyslové produkce na jiho území, kde zabírá rozlehlé areály (Technoplyn, Laktos aj.). Hostavice, Jahodnice a Dolní Počernice jsou obytné čtvrtě příměstského charakteru, území je považováno stále za rozvojové.

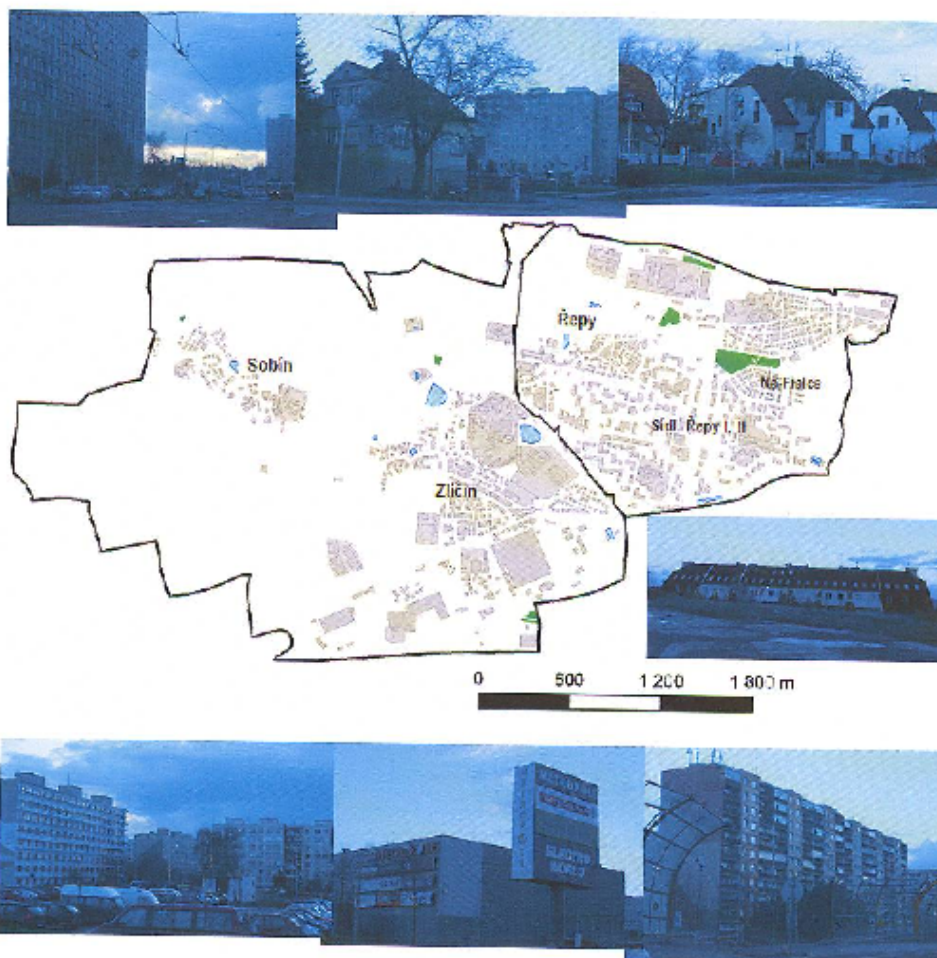
dobový ráz doby vzniku, novou Hostivař od 70. letech vytvořených novými panelovými sídlištěm a průmyslovou část (Siemens, kabelovna, automobilové opravy), která zasahuje do území Dolních Měcholup a Měšeic. Nevyužitá volná plocha v průmyslové části jsou častým cílem noclhu lidí bez trvalého domova. Další oblasti jsou Petrovice, jádro původní vesnice leží na úbočí údolí, rozlohou jsou nejmenší pražskou městskou částí. Většina z místních 6 tisíc obyvatel žije v sídlištní zástavbě, která vznikla na přelomu 80. a 90. let 20. století a tvoří jednotný komplex se sídlištěm Horní Měcholupy. Staré Petrovice se v poslední době rozrůstají zejména na západ vilovou výstavbou. Štěrboholy jsou malá a klidná čtvrť, v posledních letech se zde staví mnoho rodinných domků. Ve stavbě jsou i bytové domy v blízkosti obchodního centra Europark. V obci Dubeč v současnosti probíhá rovněž výstavba nových domů. Tento správní obvod je utvářen zejména revitalizací stávajících sídlišť a suburbanizační výstavbou nových rodinných domů.

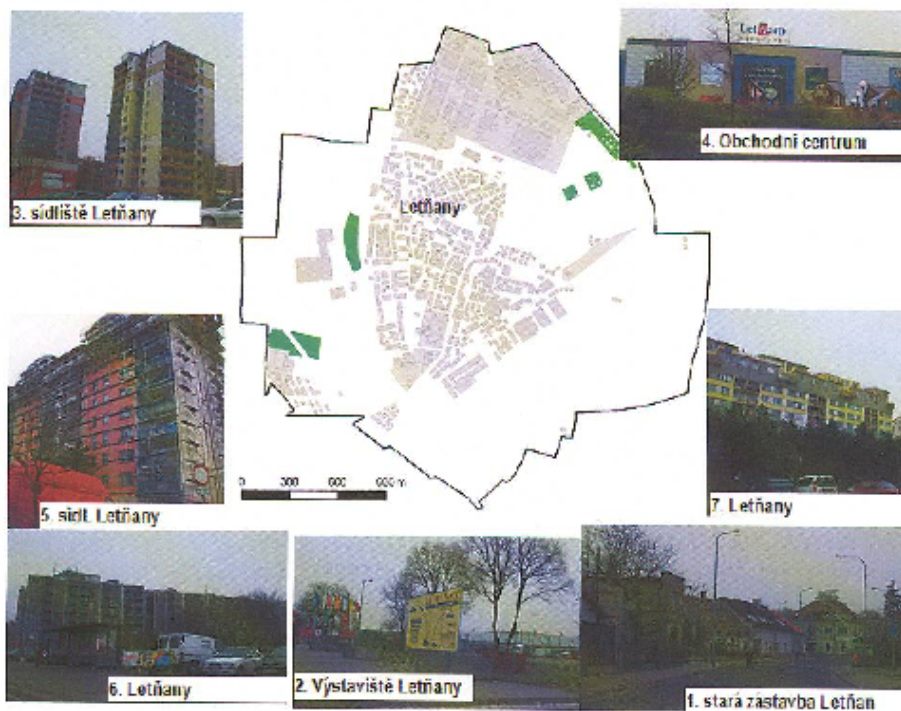
neměly vzhled měšťanských domů, dříve zde byla hospodářská stavení). V současné době v jižní části Zbraslavi probíhá rozsáhlá výstavba rodinných domů a vícepodlažních bytových domů. Další oblasti jsou Lipence, sídlo původně venkovského charakteru, během minulého století vzniklo několik chatových osad, v současné době přestěhovávají více mladé rodiny a probíhá výstavba rodinných domků. Původně samostatná venkovská obec Lochkev leží v izolované poloze uprostřed zemědělské krajiny v území. Stávající zástavba má charakter venkovského sídla, narůstající postupně kolem historického jádra, které je spolu se zámečkem a bývalým dvorem navrženo k ochraně jako památková zóna. Bytový fond tvoří převážně rodinné domy a drobné provozovny místního významu s minimem pracovních příležitostí.

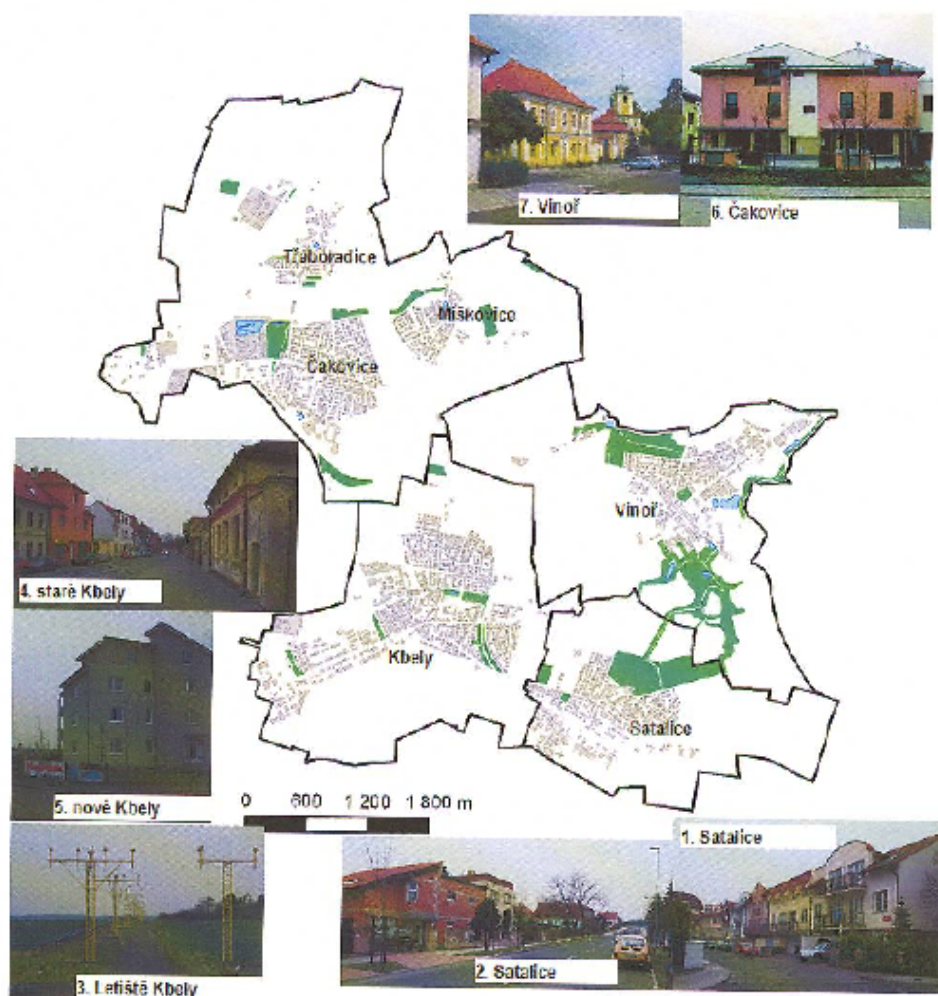
sídlisté koncipovaného pro 20 tisíc nových obyvatel (počet bytů tak sedminásobně stoupl mezi roky 1980 a 1991). Téměř 90% bytů na Praze 17 se nachází v panelových domech. Zličín a Sobín byly rovněž původně vesnice. V posledních letech byl charakter Zličína radikálně proměněn výstavbou rozsáhlých ploch nákupních center (Metropole Zličín a Nákupní zóna Avion) a zejména pak průmyslových závodů (Siemens). Zličín kromé obslužných funkcí pro velké spádové oblasti vnitřní Prahy a okolí plní i obytnou funkci – čtvrtě rodinných domů a malé sídliště.

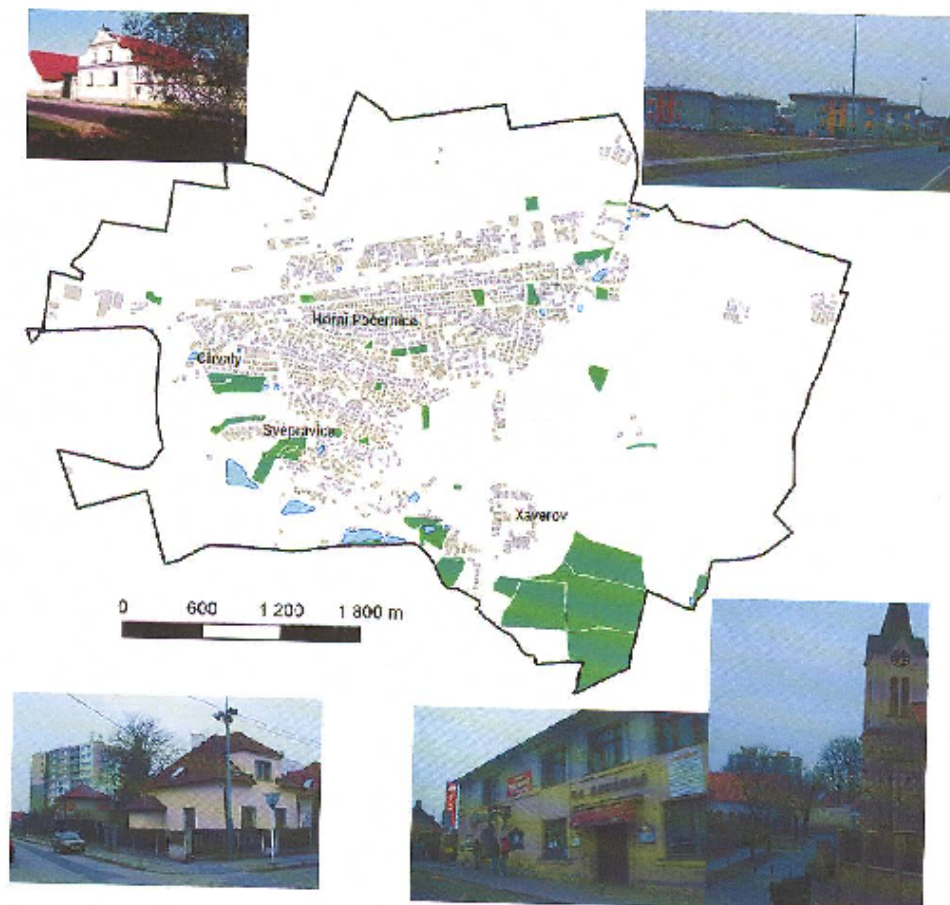
během 70. a 80. let (dokladuje čtyřnásobný nárůst počtu obyvatel mezi roky 1970 a 1991), při jejich výstavbě došlo k zániku velké části starých Letňan. Podle struktury vlastnických vztahů k nemovitosti je nejčastější formou nájem. Po první světové válce zde vznikaly továrny, díky čemuž se do oblasti začalo stěhovat více dělníků, v 30. letech pak vzniklo i letiště, po druhé světové válce se továrny ještě více rozšiřovaly. Po revoluci nastává ve výrobě útlum, který je vystřídán rozvojem služeb v nákupních centrech. V posledních letech dochází rovněž k rekonstrukci panelových sídlišť. Důležitou stavbou v této lokalitě je Pražský výstavní areál Letňany.

nových rodinných domů. Z hlediska struktury zástavby, tvoří většinu (86%) domy rodinné. Kbely jsou též charakteristické rozvolněnou zástavbou rodinných domů. V polovině 50. let se ve Kbelích začalo s výstavbou dvou sídlišť, což znamenalo velký nárůst počtu místního obyvatelstva. V současné době mají Kbely charakter klidové zóny města s kompletně vybudovanou infrastrukturou. Začíná se rozvíjet bytová zástavba, což sebou přináší i rozvoj soukromého podnikatelského sektoru. Čakovice jsou malou obcí na severovýchodním okraji Prahy, většina obyvatel žije v rodinných domcích. Čakovice charakterem své zástavby připomínají spíše vesnici, v posledních letech se zde začínají stavět nové rodinné domy. Podobný charakter má i obec Satalice a Vínův. Po první světové válce bylo v oblasti vybudováno letiště Kbely.

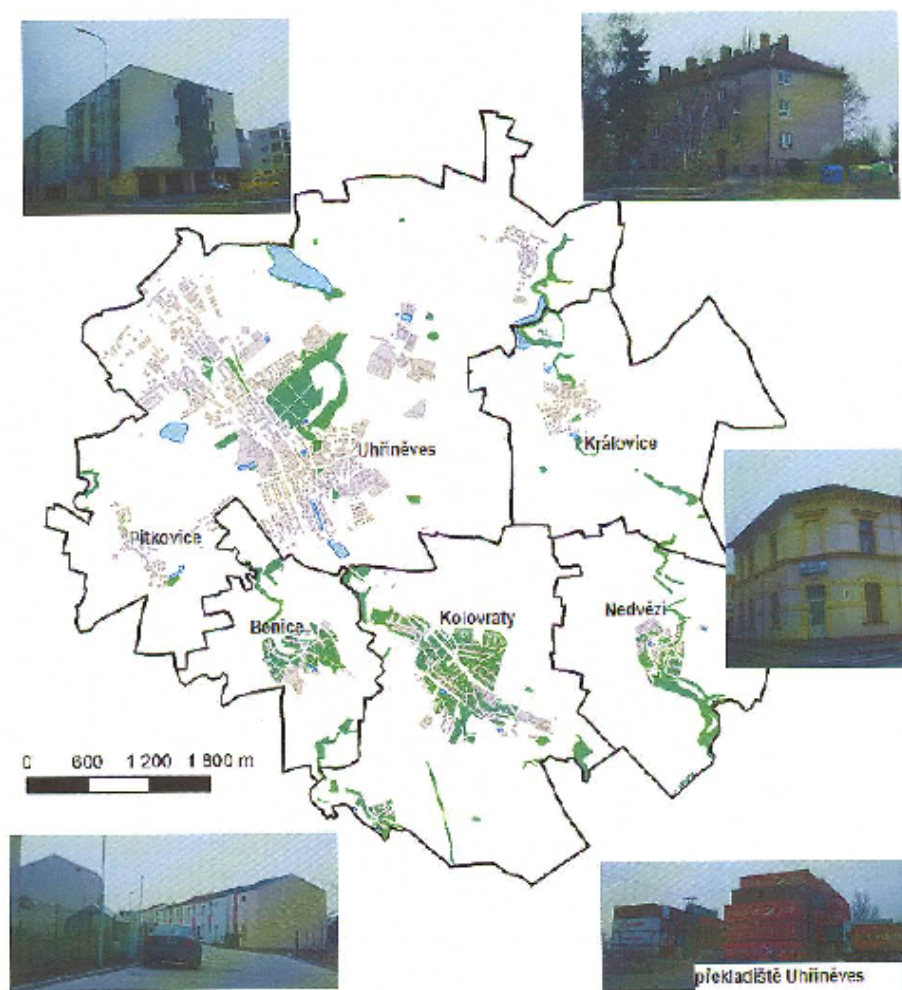
Počernic je tvořena nízkopodlažními rodinnými domy. Nachází se zde také skladovací a průmyslové areály, které jsou do prostoru obce vhodně včleněny. V území městské části stále převládá zemědělská půda i velký rozsah zeleně (včetně lesního porostu).

tvorena především rodinnými domky, v osmdesátých letech dochází k výstavbě panelových domů, čímž došlo k významnému nárůstu počtu obyvatel. V poslední dekádě je rozvoj zástavby ovlivněn rozsáhlou a nepříliš neregulovanou výstavbou rodinných domků a diskontních prodejen (nízká sociální identita mezi obyvateli nové a staré zástavby). Další městskou částí Prahy 21 jsou Klánovice, na začátku minulého století byla oblast považována za jednu z nejluxusnějších příměstských lokalit, dnes je tato obec jedna z pražských oblastí s nejvyšším sociálním statusem, zejména díky dobrému dopravnímu napojení a vysokou kvalitou životního prostředí (zástavba oddělena širokým pruhem zeleně – přírodní rezervace Klánovický les). Městská část Koloděje na jihu Prahy 21 má typologií své zástavby spíše vesnický charakter, součástí je zámek s oborou, v posledních letech dochází k nové zástavbě rodinnými domky. Obec Běchovice má rovněž vesnický styl zástavby.

inženýrských sítí). Z demografického hlediska v oblasti převažují sociálně stabilizované domácnosti (nadprůměrný počet úpíných rodin), obyvatelstvo je charakteristické vysokou mírou ekonomické aktivity. Do oblasti přichází i nové mladé rodiny s vyššími příjmy. Negativně oblast ovlivňuje zejména automobilová doprava ve směru na Říčany umocněné kamionovou dopravou na rozsáhlé překladiště Metrans (největší překladiště ve střední a východní Evropě). Královice, Nedvězí, Benice a Kolovraty jsou charakterem menší obce, u některých jsou patrné začínající vlivy suburbanizace.

jsou však zachováno 57 samosprávních městských částí. Některé správní obvody pak v sobě zahrnují i několik městských částí, u jiných je území městské části totožné s územím správního obvodu (např. Praha 20).

Srávní členění Hlavního města Prahy podle vyhlášky hl. m. Prahy č. 55/2000
Administrative breakdown of the Capital City of Prague according to Decree of the Capital City of Prague No. 55/2000

